

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Економічний факультет
(назва інституту, факультету)

Кафедра обліку і аудиту
(повна назва кафедри)

ДИПЛОМНА РОБОТА

бакалавр
(освітній рівень)

на тему **“Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів
діяльності лісозаготівельних підприємств”**

Виконала:

студентка 4 курсу, групи ОО-41(з)
напряму підготовки (спеціальності)

071 “Облік та оподаткування”
(шифр і назва напряму підготовки, спеціальності)

Лейбюк М. В.
(прізвище та ініціали студента)

Науковий керівник:

к. е. н. доц. Гнатюк Т.М.

Рецензент: к. е. н. доц. Ємець О. І.

Івано-Франківськ – 2020 р.

Державний вищий навчальний заклад

“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Факультет: Економічний факультет

Кафедра: Обліку і оподаткування

Освітній рівень: бакалавр

Напрямок підготовки (Спеціальність) 071 Облік і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

“ ____ ” _____ 20 ____ р.

ЗАВДАННЯ

НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

СТУДЕНТУ

Лейбюк Мар’яні Василівні

1. Тема роботи “Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельних підприємств”

керівник роботи кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування Гнатюк Тарас Михайлович

затверджені наказом університету від 05.05.2020 р. № 2.

2. Строк подання студентом роботи 15.05.2020 р.

3. Вихідні дані роботи дипломатичне дослідження на прикладі ДП “Делятинський лісгосп”

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки

- вивчити і проаналізувати наукові публікації за обраною темою дослідження, узагальнити їх за підходом автора щодо цієї проблеми;

- дослідити ступінь та місце обліку і аналізу доходів, витрат в системі управління грошовими потоками підприємства;

- проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку обліку і

аналізу доходів, витрат;

- дослідити принципи та порядок організації обліку і аналізу доходів, витрат;

- визначити сучасні форми обліку і аналізу доходів, витрат;

- з'ясувати методику документального оформлення розрахункових операцій;

- дослідити методику відображення обліку і аналізу доходів, витрат підприємства на рахунок бухгалтерського обліку;

- з'ясувати методику проведення аналізу грошових розрахунків;

- дослідити методику проведення контролю обліку і аналізу доходів, витрат;

- визначити шляхи удосконалення обліку і аналізу доходів, витрат.

5. Перелік графічного матеріалу аналітичні таблиці, графіки, рисунки.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
№ 1	Викл. Гнатюк Т. М.		
№ 2	Викл. Гнатюк Т. М.		
№ 3	Викл. Гнатюк Т. М.		

7. Дата видачі завдання: 13.10. 2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання роботи	Примітка
1.	<i>Розділ 1. “Теорія обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств”</i>	до 17.02.20 р.	
2.	<i>Розділ 2. “Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельного підприємства”</i>	до 16.03.20 р.	
3.	<i>Розділ 3. “Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів лісозаготівельного підприємства”</i>	до 17.04.20 р.	

Студентка

Лейбюк М.В.

Керівник роботи

Гнатюк Т.М.

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Кафедра обліку і аудиту

ВІДЗИВ

наукового керівника на бакалаврську роботу студентки

Лейбюк Мар'яни Василівної

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему: **“Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельних підприємств”**

У процесі роботи ми дізнаємось про дослідження обрано організаційно-методичні аспекти обліку і аналізу доходів, витрат і фінансових результатів підприємств лісової галузі. В цих умовах потрібен пошук нових підходів до визначення мети діяльності підприємства, обґрунтування економічних передумов досягнення цієї мети та пошуку нових підходів до посилення лісової галузі та посилення конкурентоспроможності підприємства, одним із яких формування якісної системи обліку і аналізу фінансових результатів. Застосування на підприємствах цієї системи є запорукою раціонального управління ресурсами та їх цільового використання, забезпечення фінансової стійкості та належного рівня платоспроможності, прийняття обґрунтованих і дієвих управлінських рішень. Ефективна система обліку фінансових результатів може стати основним фактором позитивної динаміки обсягів виробництва та прибутковості.

Мета даної роботи полягає в тому що систематизація теоретичних положень і практичних рекомендацій з удосконалення організаційно-методичних засад бухгалтерського обліку і аналізу фінансових результатів в системі управління діяльністю підприємства.

У першому розділі “Теорія обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств” розкрито облікову сутність доходів, витрат підприємства, як складову фінансових результатів у розрізі аналізу доходів, витрат підприємства та організаційних підходів до визначення фінансових

результатів. У другому розділі “Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельного підприємства” систематизовано облік доходів лісозаготівельного підприємства, облікове відображення витрат у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності та удосконалення організацій обліку фінансових результатів на лісозаготівельних підприємствах. У третьому розділі “Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів лісозаготівельного підприємства” систематизовано інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності лісозаготівельного підприємства, загальні засади аналізу фінансових результатів та отримана загальна оцінка фінансового стану на підприємстві і аналіз фінансових результатів у розрізі ефективності використання активів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у впровадженні в діяльність ДП “Делятинський лісгосп” та будуть враховані в роботу бухгалтерії. Зокрема це пропозиції щодо відкриття аналітичних рахунків до рахунків 9-го класу Плану рахунків бухгалтерського обліку.

Недоліком роботи є надмірна схильність автора до огляду літературних джерел з організації обліку на основі загальних стандартів, в той же час питання оцінки окремих положень міжнародних стандартів обліку упущено.

Загальний висновок: бакалаврська робота Лейбюк Мар’яни Василівної на тему “Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельних підприємств” виконана відповідно до вимог, які ставляться до такого виду наукових робіт, допускається до захисту з оцінкою “відмінно”, а її автор заслуговує на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр” за спеціальністю – 071 “Облік та оподаткування”.

Науковий керівник кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Гнатюк Т. М

“12” червня 2020 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на дипломну роботу студентки ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Лейбюк Мар’яни Василівної
(прізвище, ім’я, по-батькові студента)

на тему: “Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельних підприємств” виконану на матеріалах ДП “Делятинський лісгосп”

Актуальність теми дипломної роботи. Ефективність управління підприємствами значною мірою залежить від якості та своєчасності інформації, які формують в системі бухгалтерського обліку. Упровадження системи обліку та аналізу фінансових результатів на підприємстві формує принципово нові вимоги до змісту інформації та способів її надання, що передбачає належним чином організований бухгалтерський облік на синтетичному та аналітичному рівнях. Тому раціональна організація та методика обліку і аналізу з урахуванням особливостей діяльності підприємства є однією з важливих передумов створення ефективної системи управління лісозаготівельних підприємств.

Практична значимість роботи. У науковому дослідженні одержали подальший розвиток теоретичні положення і практичні рекомендації з удосконалення організаційно-методичних засад бухгалтерського обліку і аналізу в системі управління діяльністю підприємства ДП “Делятинський лісгосп” за рахунок процесу управління збутовою політикою підприємства. Реалізація внесених пропозицій та рекомендацій дозволить поліпшити організаційного облікового процесу на досліджуваному підприємстві, а їх теоретичні обґрунтування може стати основою для методичного забезпечення навчального процесу прикладанні економічних дисциплін.

Наявність недоліків: Автор бакалаврської роботи акцентує увагу на управлінських аспектах досліджуваного питання не опираючись на їх

облікове трактування. Також в окремих питаннях слід було б розкрити та поєднати зв'язок з іншими лісозаготівельними підприємствами.

Загальний висновок: Вище наведенні зауваження не змінюють загальної позитивної оцінки роботи. Бакалаврська робота Лейбюк Мар'яни Василівної на тему “Облік і аналіз доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельних підприємств” є завершеним, самостійно проведеним науково-практичним дослідженням, за змістом та оформленням відповідає методичним рекомендаціям до даного виду робіт, а її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації бакалавра з обліку і оподаткування за спеціальністю 071 – “Облік і оподаткування”. До захисту рекомендується з оцінкою “відмінно”.

Рецензент --

кандидат економічних наук,

доцент кафедри

теоретичної і прикладної

економіки

_____ **Ємець О.І.**

“12” травня 2020 р.

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Теорія обліку і аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств	5
1.1. Облікові аспекти до означення понять доходи, витрати та фінансових результатів діяльності підприємства	5
1.2. Наукова класифікації фінансових результатів діяльності та складові доходів і витрат підприємства	8
1.3. Національне законодавство з обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства	16
Розділ 2. Облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельного підприємства	22
2.1. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”	22
2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”	28
2.3. Сучасні підходи до удосконалення системи документування в обліку фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства	33
Розділ 3. Аналіз доходів, витрат та фінансових результатів лісозаготівельного підприємства	38
3.1. Загальні засади аналізу фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства	38
3.2. Загальна оцінка фінансового стану ДП “Делятинський лісгосп” за показниками фінансової звітності	44
3.3. Аналіз фінансових результатів у розрізі ефективності використання активів	53
Висновки	62
Список використаної літератури	67
Додатки	71

ВСТУП

Актуальність теми. Кожне підприємство будь-якої галузі створюється для того щоб отримати позитивний фінансовий результат – прибуток, рідше достатньо тільки соціального ефекту. Це саме стосується і підприємств лісової галузі. Але важкі сучасні умови, вплив різних світових проблем часто приводять до того що підприємства ледве виживають, тому фінансовим результатом діяльності буває і збиток. В обліку його називають непокритий збиток.

Для того щоб знайти шляхи покращення ситуації керівництву і бухгалтерам підприємства треба мати точну і своєчасну інформацію, для цього і здійснюють облік доходів, витрат та фінансових результатів діяльності лісозаготівельного підприємства. Постійні зміни в законодавстві створюють труднощі підприємствам і бухгалтерам, тому актуальним є удосконалення обліку фінансових результатів на підприємстві.

Проблеми теорії і організації обліку, контролю та аналізу доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємств описані у працях українських вчених: Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, В. М. Костюченко, Є. В. Мниха, М. С. Пушкаря, В. В. Сопка, Т. І. Ткаченко тощо, а також зарубіжних вчених: М. І. Баканова, Г. Н. Бургонової, О. Н. Волкової, Т. П. Карпової, Я. В. Соколова, Дж. Фостера, Ч. Хорнгрена та інших. Проте з огляду на специфіку та умови діяльності лісових підприємств проблеми теорії обліку доходів, витрат і фінансових результатів не відповідають завданням забезпечення потреб користувачів інформації.

Об’єктом дослідження є облік і аналіз доходів, витрат і фінансових результатів підприємств лісової галузі.

Предметом дослідження обрано організаційно-методичні аспекти обліку і аналізу доходів, витрат і фінансових результатів підприємств лісової галузі ДП “Делятинський лісгосп”.

Метою бакалаврської роботи є дослідження і розробка практичних пропозицій по вдосконаленню організації та методики обліку і аналізу фінансових результатів з метою якісного інформаційного забезпечення.

Для досягнення такої мети потрібно вирішити ряд **завдань**:

- проведено систематизацію сучасних підходів до трактування змісту економічних категорій “доходи”, “витрати” та фінансові результати з позиції облікового розуміння сутності згаданих категорій, що дало можливість чітко визначити науково-теоретичні межі даного дослідження;
- описано наукову класифікацію фінансових результатів діяльності та складові доходів і витрат підприємства;
- вивчено національне законодавство з обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;
- описано організацію обліку доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”;
- описано синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”;
- запропоновано сучасні підходи до удосконалення системи документування в обліку фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства;
- описано загальні засади аналізу фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства;
- здійснено оцінку фінансового стану ДП “Делятинський лісгосп” за показниками фінансової звітності;
- проведено аналіз фінансових результатів у розрізі ефективності використання активів.

Методи дослідження. В роботі використано логічно-теоретичний метод – для визначення сутності досліджуваних категорій “доходи”, “витрати” та фінансові результати і т. д. Основою виконаного наукового дослідження були загальнонаукові методи – діалектичний та системний підходи для дослідження

синтетичного і аналітичного обліку фінансових результатів. Також використовувались метод спостереження, групування, аналізу фінансових результатів, графічний для побудови рисунків і таблиць та інші.

Практичне значення дослідження. Запропоновані в бакалаврській роботі рекомендації впроваджені у діяльність ДП “Делятинський лісгосп” та будуть враховані в роботі бухгалтерії. Зокрема це пропозиції щодо відкриття аналітичних рахунків до рахунків 9-го класу Плану рахунків бухгалтерського обліку.

Структура дослідження. Бакалаврська робота складається із вступу, трьох розділів й висновків, списку використаної літератури та додатків. Вона викладена на 70 сторінках, містить 18 таблиць, 10 рисунків та 4 додатків. Список використаних джерел включає 43 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Облікові аспекти до означення понять доходи, витрати та фінансових результатів діяльності підприємства

Перш ніж розглядати облікові аспекти до означення понять доходи, витрати та фінансових результатів діяльності підприємства вивчимо загально теоретичні визначення вчених-економістів. Адже саме їх думка є основою для означення цих понять у нормативних документах і використанні у бухгалтерській практиці.

Поняття “витрати”, “доходи” та “фінансові результати” в економічному теоретичному сенсі відрізняються від облікового аспекту.

Почнімо з першого поняття. Так, Бутинець Ф. Ф. визначає витрати, як загальноекономічну категорію, що характеризує використання різних речовин і сил природи в процесі господарювання. Тобто, на думку вчених-економістів, витрати – це грошові кошти, які можна одержати в результаті використання ресурсів, а з точки зору бухгалтерського обліку витрати ототожнюються з безпосереднім використанням ресурсів [1, с. 203].

Відповідно до принципу відповідності нарахування доходів і витрат у фінансовій звітності витрати як економічна категорія, що міститься у фінансовій звітності, повинні відповідати доходам, задля яких вони понесені.

Шумило Ю. О. стверджує, що витрати, як економічне поняття, характеризує процес використання ресурсів підприємством у виробництві продукції з метою отримання економічної вигоди та зростання вартості капіталу [2, с. 118].

Дуже просте визначення витрат наводить Кондраков Н. П.: “витрати – це вартість ресурсів, використаних з конкретною метою” [3, с. 12]. Правильне, визначення пише Леньом В. С., який зазначає, що витрати – це матеріальні і

грошові кошти, витрачені з метою їх повернення у збільшеній кількості, тобто з метою одержання доходу від операційної діяльності [4, с.419].

Щодо доходів, то вчені-економісти пишуть послідовно. Ф. Ф. Бутинець та інші трактують поняття дохід як: 1) грошові кошти або інші активи, отримані в результаті будь-якої діяльності; 2) збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників (учасників) [1, с. 59].

Г. І. Башнянин, В. С. Іфтемічук [5, с. 149] вказують, що дохід – це: 1) виручка від реалізації продукції за вирахуванням матеріальних і прирівняних до них витрат; 2) потік грошових та інших надходжень за одиницю часу.

Також існує така думка: доходи підприємства – загальна сума надходжень, отриманих від усіх видів діяльності у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах” [6, с. 227].

В “Економічній енциклопедії”, поняття “дохід” розглядають у двох аспектах. Згідно з першим дохід характеризують як різницю між виручкою від реалізації продукції (робіт, послуг) і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут продукції. Науковці вважають, що дохід підприємства не є ідентичним прибутку на суму заробітної плати працівників, а формується із суми прибутку та заробітної плати останніх. За другим аспектом, поняття “дохід” визначається як “...гроші або матеріальні цінності, отримані від виробничої, комерційної, посередницької чи іншої діяльності (виручка)” [7, с. 363].

Пишучи про облікові аспекти досліджуваних понять перш за все треба навести визначення, які наведені у спеціалізованих нормативних актах, а саме у Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” (далі НПСБО 1) [8]:

1) витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками);

2) доходи – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників);

3) збиток – перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати; прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати.

Третім пунктом наведено саме прибуток і збиток як визначення нормативного акту, бо поняття фінансовий результат діяльності не визначено законодавчо. Але фінансовий результат діяльності характеризується отриманням у звітному періоду доходу – що є дуже бажаним; або збитком – що не бажано, але часто буває на практиці.

В умовах ринкової економіки фінансовий результат господарювання підприємств, що виступає у формі прибутку або збитку, відображає ефективність його облікової, операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та служить основним критерієм розробки й оцінки стратегії розвитку та функціонування суб'єкта господарювання. Фінансові результати за позитивного їх значення є джерелом платежів до бюджету, а також розширеного відтворення виробництва. Останнім часом в умовах збитковості значної кількості підприємств масштаби цих досліджень ще більше зросли, що зумовлено потребою пошуку резервів зростання прибутковості підприємницької діяльності. Господарська діяльність будь-якого підприємства передбачає постійне співставлення доходів і витрат як визначальних чинників формування фінансового результату – прибутку або збитку [9, с. 144, 149].

Так як облік пов'язаний з податками, то наведено визначення понять доходів та витрат як складових фінансового результату з Податкового кодексу України (далі ПКУ). Відповідно до Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [10]:

1) доходи – це загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду у грошовій, матеріальній або нематеріальній формі як на території України, її

континентальному шельфі у виключно (морській) економічній зоні, так і за їх межами;

2) витрати – це сума будь-яких витрат платника податку у грошовій, матеріальній або нематеріальній формах, здійснюваних для провадження господарської діяльності платника податку, в результаті яких відбувається зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, внаслідок чого відбувається зменшення власного капіталу (крім змін капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власником).

Вважаю, що кожне з написаних понять з думок вчених і нормативних актів доповнює одне одного і є певною мірою корисним для розуміння.

Облікові аспекти до означення понять доходи, витрати та фінансових результатів діяльності підприємства більш повно можна розкрити через опис їх класифікації, що будемо писати у наступному питанні.

1.2. Наукова класифікації фінансових результатів діяльності та складові доходів і витрат підприємства

Наукові класифікації мають надзвичайно важливе значення для правильної організації облікових процедур, в т.ч. й щодо фінансових результатів діяльності та їх складових: доходів і витрат підприємства. Класифікувати означає правильно, логічно щось поформувати. За визначенням Вікіпедії Класифікація (лат. classis – клас та facio – роблю) – це система поділу об'єктів за групами згідно із наперед визначеними ознаками. У окремих ситуаціях, застосовують дефініцію категоризація, що означає поділ об'єктів у розрізі категорій [11].

І витрати, і доходи і фінансові результати є важливим об'єктом фінансового обліку, тому це питання їх наукової класифікації має й практичне значення. Завдяки правильній класифікації можливо правильно побудувати план рахунків бухгалтерського обліку у частині синтетичного й аналітичного обліків.

Встановлено, що у законах, інструкціях, методичних вказівках не виділені класифікаційні ознаки фінансових результатів, а також й трактування зазначеного терміну, проте багато уваги приділено класифікації доходів й витрат.

Спільною ознакою класифікації як для доходів, так й для витрат являється їхній розподіл за видами відповідно до видів діяльності підприємства. Себто ті, що формуються внаслідок операційної, фінансової й інвестиційної діяльності, і їх класифікують на основі сутності вказаних видів діяльності.

Охарактеризує ці види діяльності на основі НБ(С)БО 1 [8]:

1. Операційною діяльністю є основна діяльність підприємства, та інші види діяльності, що не є інвестиційною або фінансовою діяльностями (зокрема, продаж інших оборотних активів, іноземної валюти, операційна оренда активів тощо). Також основною діяльністю є сукупність операцій, які взаємопов'язані із процесом виробництва чи реалізації продукції (товари, роботи, послуги), і являється основною метою відкриття підприємства, та формують головну частку у його доході.

2. Інвестиційною діяльністю є купівля і продаж тих необоротних активів та фінансових інвестицій, що не являються складовими частинами еквівалентів грошових коштів (грошей).

3. Фінансовою діяльністю є такий вид діяльності, який зумовлює зміни у розмірі та складі власного й позикового капіталу підприємства.

Саме такі види наведено у Плані рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 [12] наведені конкретні рахунки з метою проведення облікових процедур щодо доходів в розрізі зазначених видів діяльності. Назви рахунків та субрахунків до них характеризуються детальним описом складових елементів доходів і витрат на основі класифікації у розрізі видів діяльності.

Розглянемо інші наукові класифікації витрат і доходів. З метою правильної класифікації доходів та доцільності її, перш за все знати чи визнані вони згідно

вимог облікових нормативних документів. Встановлено, що дохід ідентифікується у процесі зростання обсягів активів чи зменшення обсягів зобов'язань, що у свою чергу формує вплив на збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу на основі внесків учасників підприємства), з урахуванням того, що оцінювання доходу можливо достовірно визначити.

Досліджено, що умови, які визначають визнання доходів, представлені в П(С)БО 15 “Дохід” [13] (рис. 1.1), використовуються конкретно для окремих визначених господарських операцій. Умови, які визначають визнання доходів є наступні:

- 1) передача покупцеві ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на продукцію;
- 2) управління і контроль за реалізованою продукцією;
- 3) сума доходу достовірно визначена;
- 4) упевненість у тому, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод, а витрати, пов'язані з реалізацією продукції, достовірно визначені.

Не визнаються доходами такі надходження від інших осіб:

- сума податку на додану вартість, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів.
- сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо.
- сума попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг).
- сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг).
- сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором.
- надходження, що належать іншим особам.
- надходження від первинного розміщення цінних паперів [13].

Виявлено, що доходи відносяться у структуру об'єкта облікових процедур на основі таких принципів, як нарахування і відповідність. Зокрема, перший принцип характеризується відображенням у обліку доходів та витрат, та як наслідок і фінансових результатів, у момент їх створення незважаючи на

дату прибуття чи сплати коштів. Так, у випадку відвантаження готової продукції проводиться у одному періоді, а сплата коштів (згідно умов угоди) здійснюватиметься у наступному періоді, то у такому випадку дохід ідентифікується й наводиться у обліку відповідно до дати відвантаження також продукції.

Отже, для ідентифікації доходу і розрахунку його обсягу можливо класифікувати дохід, який отриманий від:

- реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних з метою продажу (крім інвестицій у цінні папери);
- надання послуг;
- використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом якого є отримання процентів, дивідендів, роялті.

У результаті вивчення літератури встановлено, що класифікація доходів, за переконанням науковця Ф. Ф. Бутинця, має більшу відповідність цілям фінансового обліку, аніж управлінського. Цей вчений здійснює класифікацію доходів для розрахунку розміру доходу від реалізації продукції, надання послуг, використання активів; а також у залежності від місця виникнення на доходи центрів інвестицій, центрів доходів, центрів прибутку та загальний дохід підприємства [14, с. 383].

Визначено, що з врахуванням облікових позиції всі доходи розподіляються на основі умов їх визнання в фінансовій звітності на доходи звітного періоду (тобто це доходи, які були одержані і мали бути одержані в звітному періоді; доходи, які мали бути одержанні, однак не одержані в звітному періоді) і доходи майбутніх періодів (це доходи, що не мали бути одержані в звітному періоді) [15, с. 94].

Для ідентифікації доходу і розрахунку його розміру у обліку виділяють дохід від: реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних з метою продажу (крім інвестицій у цінні папери); надання послуг; використання активів підприємства іншими фізичними та юридичними особами, результатом яких є отримання відсотків, дивідендів, роялті тощо.

Виявлено, також, що існує класифікація доходів за податковим

законодавством, себто за характером оподаткування, а саме: доходи, що підлягають оподаткуванню, та доходи, що не підлягають оподаткуванню згідно з Податковим кодексом України [10].

Класифікація за джерелами одержання доходу наведена на рисунку 1.1:

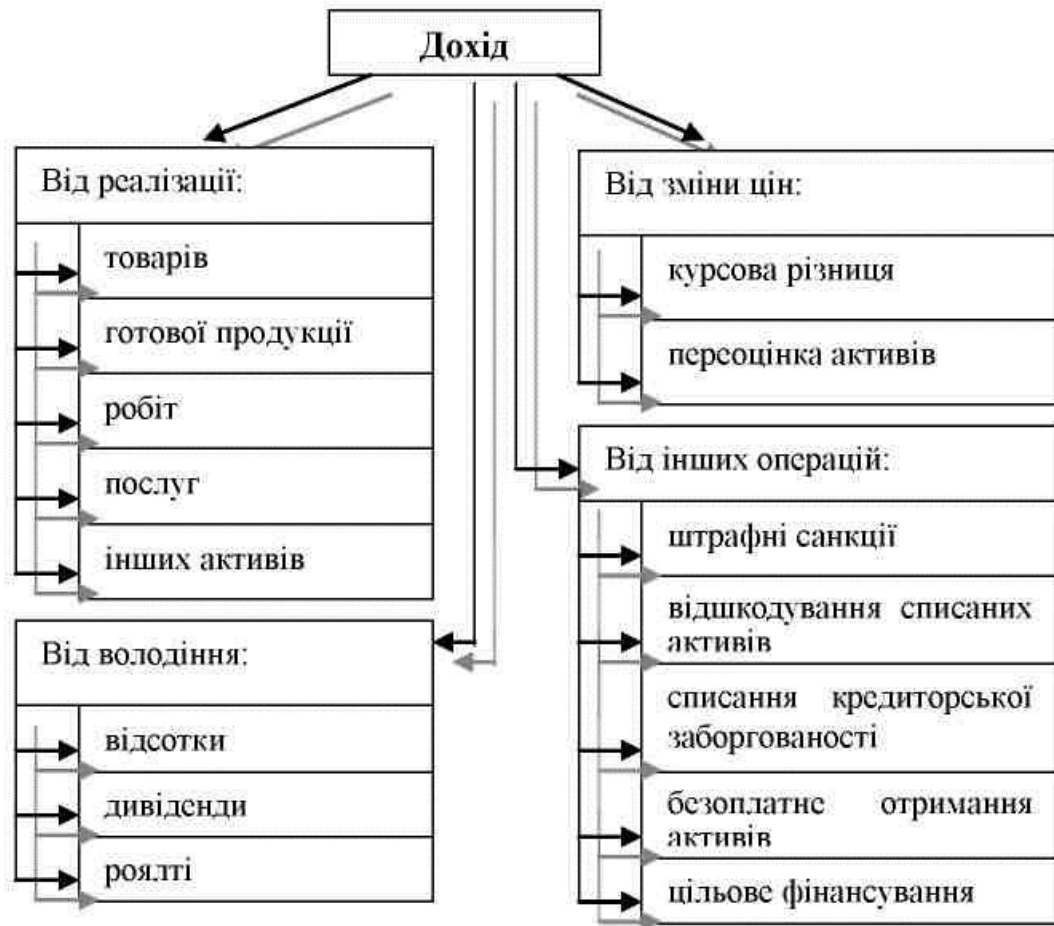

Рис. 1.1. Класифікація доходів за джерелами його одержання

Щодо класифікації витрат пише Сопко В. В., що класифікація витрат потрібна для визначення вартості продукції. Слід відзначити, що кожна класифікаційна група є необхідною в тих чи інших умовах, тобто відповідає певній меті. Групування витрат у певному напрямку не завжди відповідає потребам керівництва. Більш того, технологічні і організаційні особливості підприємств також зумовлюють вибір відповідної класифікації витрат [16]

В загальному витрати поділяються на такі підгрупи (рис. 1.2).

Саме визначення витрат описано у питанні 1.1. Однією із складових операційних витрат підприємства є адміністративні витрати – це витрати, що спрямовані на забезпечення діяльності управлінського персоналу,

обслуговування та управління підприємством. Витрати на збут – це сума понесених витрат підприємством, що здійснюються для реалізації продукції.

Витрати, які не відносяться до адміністративних, витрат на збут та прямо не стосуються виробництва, однак задіяні в процесі операційної діяльності називаються інші операційні витрати.

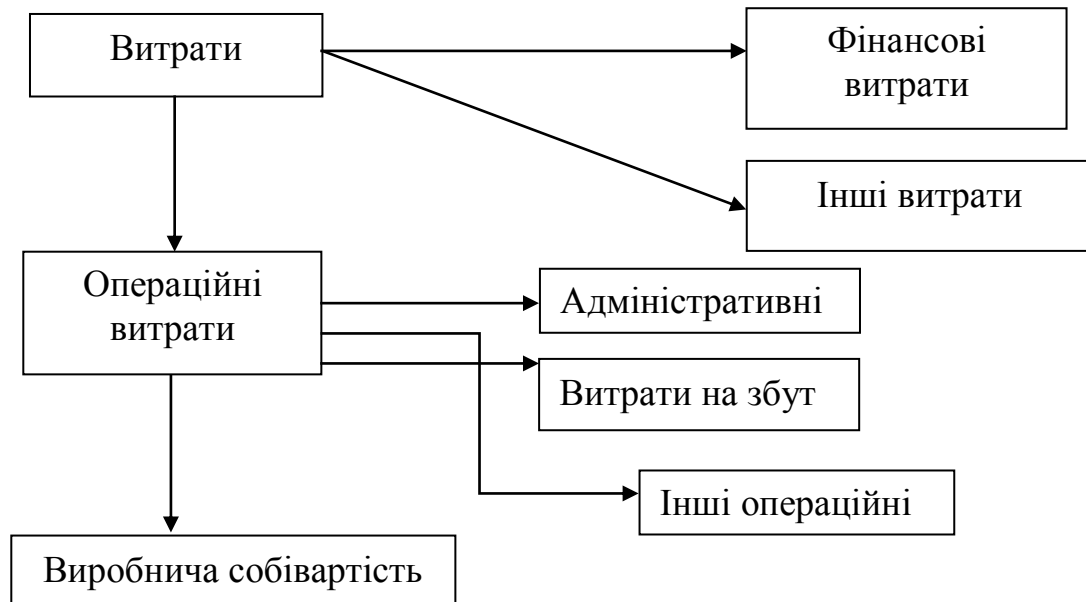

Рис. 1.2. Види витрат підприємства

Також існують і інші наукові класифікації: таблиця 1.1.

До основних відносяться витрати, які на пряму взаємопов'язані із процесом виробництва, а саме технологія створення продукту (виконання робіт чи надання послуг). Слід відмітити, що на всіх підприємствах вони утворюють найбільш важливу частку витрат. Так, накладні витрати характеризуються відношенням до організації, обслуговування виробництва і управління ним. Розмір таких витрат зумовлений структурою управління підрозділами, цехами й підприємством.

Можна окремо виділити види витрат для різних галузей. Для лісового господарства:

- 1) за структурою основної діяльності:
 - витрати лісового господарства;
 - витрати лісозаготівель;

2) за місцем відповідальності (місцем виникнення витрат):

- витрати лісництв;
- витрати цехів;
- витрати інших структурних підрозділів;

3) за сферою виникнення витрат:

- витрати основного виробництва;
- витрати допоміжного виробництва;
- витрати непромислового господарства [17, с. 224-225].

Таблиця 1.1

Класифікація витрат за іншими науковими шляхами

Ознаки класифікації	Групи витрат
За відношенням до виробничого процесу	основні витрати накладні витрати
За відношенням до обсягів виробництва	постійні витрати змінні витрати
За єдністю складу	одноеlementні витрати комплексні витрати
За способом включення до собівартості	прямі витрати непрямі витрати
За доцільністю	продуктивні витрати непродуктивні витрати
За економічними елементами	матеріальні витрати витрати на оплату праці відрахування на соціальні заходи амортизація інші операційні витрати
За статтями калькуляції	підприємство самостійно обирає статті калькуляції
За видами діяльності	витрати звичайної діяльності (витрати операційної, фінансової, інвестиційної діяльності) витрати надзвичайної діяльності

Можна окремо виділити види витрат для різних галузей. Для лісового господарства :

4) за структурою основної діяльності:

- витрати лісового господарства;
- витрати лісозаготівель;

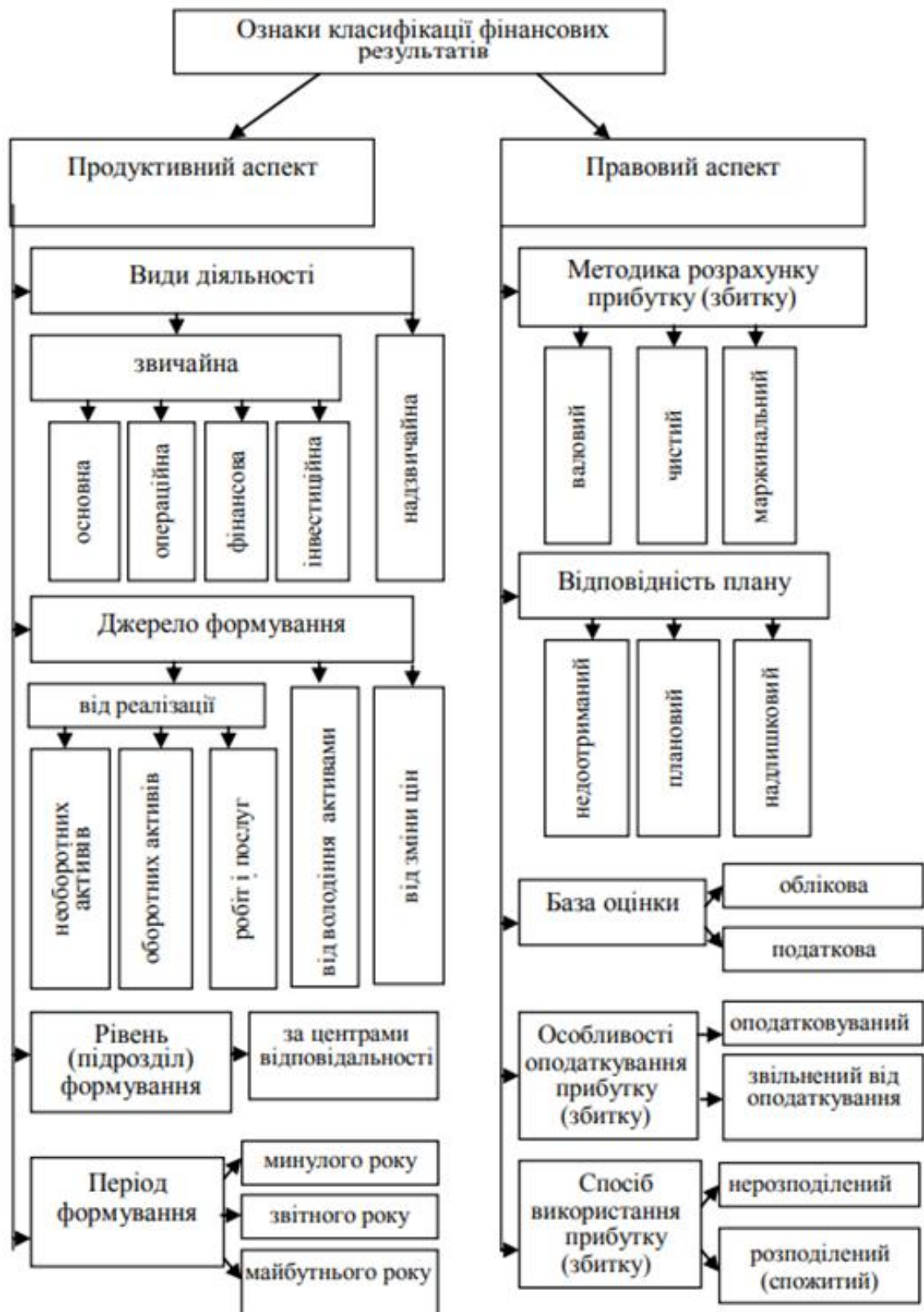

Рис. 1.3. Класифікація фінансових результатів

1) за місцем відповідальності (місцем виникнення витрат):

- витрати лісництв;
- витрати цехів;
- витрати інших структурних підрозділів;

2) за сферою виникнення витрат:

- витрати основного виробництва;
- витрати допоміжного виробництва;
- витрати непромислового господарства [17, с. 224-225].

За відношенням до обсягів виробництва витрати поділяються на змінні та постійні. Змінними називаються витрати, величина яких змінюється пропорційно зміні обсягу виробництва (випуску). Звідси розмір цих витрат на кожну одиницю продукції залишається незмінним. До постійних відносять витрати, величина яких не змінюється або майже не змінюється (умовно-постійні витрати) при зміні обсягу виробництва (прикладом можуть бути адміністративні витрати).

На думку авторів Н. В. Прохар, Ю. О. Ночовна, класифікація фінансових результатів, насамперед, необхідна для прийняття відповідних рішень різними користувачами, а тому повинна відображати продуктивний аспект з одного боку, й правовий аспект – з іншого у розрізі певних ознак (рис. 1.3). У свою чергу, ознаки класифікації фінансових результатів повинні враховувати специфіку організації, тобто відображати не тільки теоретичні аспекти формування та розподілу, а й практичні. Також ефективне застосування класифікації фінансових результатів в межах певної інформаційної моделі повинно забезпечити контроль відхилень на всіх етапах облікового циклу підприємства [18].

1.3. Національне законодавство з обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства

Національне законодавство з обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства формувалось з часів СРСР і перебуває в процесі постійних змін, які супроводжуються різними проблемами. Законодавство із обліку доходу, витрат, а також фінансових результатів являється особливо важливим для сфери бухгалтерського обліку.

Вітчизняне законодавство із обліку доходів, витрат та фінансових результатів – це сукупність законодавчих актів найвищих гілок влади у державі, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, інших міністерств й відомств, і, кожного підприємства, яке забезпечують повноцінне ведення облікових процедур.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що методичні основи формування, оцінювання і ідентифікації у обліку даних про доходи, витрати й фінансові результати діяльності, і крім цього ще порядок процесу їхнього розкриття в фінансовій звітності регламентують П(С)БО 15 “Дохід” [13] та Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [8], положення яких розповсюджуються на підприємства (установи) й інші юридичні особи незалежно від форми власності (окрім зрозуміло бюджетних та банківських установ).

Вітчизняне законодавство із обліку витрат, доходів та фінансових результатів діяльності підприємств передбачено в багатьох законодавчих і нормативних актах (рис.1.4). Зокрема, гарантами проведення різних видів підприємницької діяльності, що не суперечить положенням законодавства України є її Конституція, Господарський кодекс України, Податковий Кодекс України.

Науковець В. М. Пархоменко виділяє акти нормативно-правового значення за місцем та роллю у регламентуванні й регулюванні бухгалтерського обліку на наступні підгрупи:

- 1) Закони України як нормативно-правові акти вищої юридичної сили;

2) акти вищого органу в системі органів виконавчої влади (постанови Кабінету Міністрів України);

3) положення стандарти бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які затверджує Міністерство фінансів України, що є основним органом центральної виконавчої влади з питань регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні;

4) нормативно-правові акти (інструкції, положення, вказівки) й методичні рекомендації, які розробляються і затверджуються Міністерством фінансів України та іншими органами на підставі П(С)БО із врахуванням специфіки й наявних потреб відповідних видів економічної діяльності;

5) рішення (накази, розпорядження) щодо організації бухгалтерського обліку і застосування конкретної облікової політики, які ухвалюються власником (керівником) підприємства на основі документів вищого порядку, що подана у попередніх 4-ох групах документів цього забезпечення [19, с. 5].

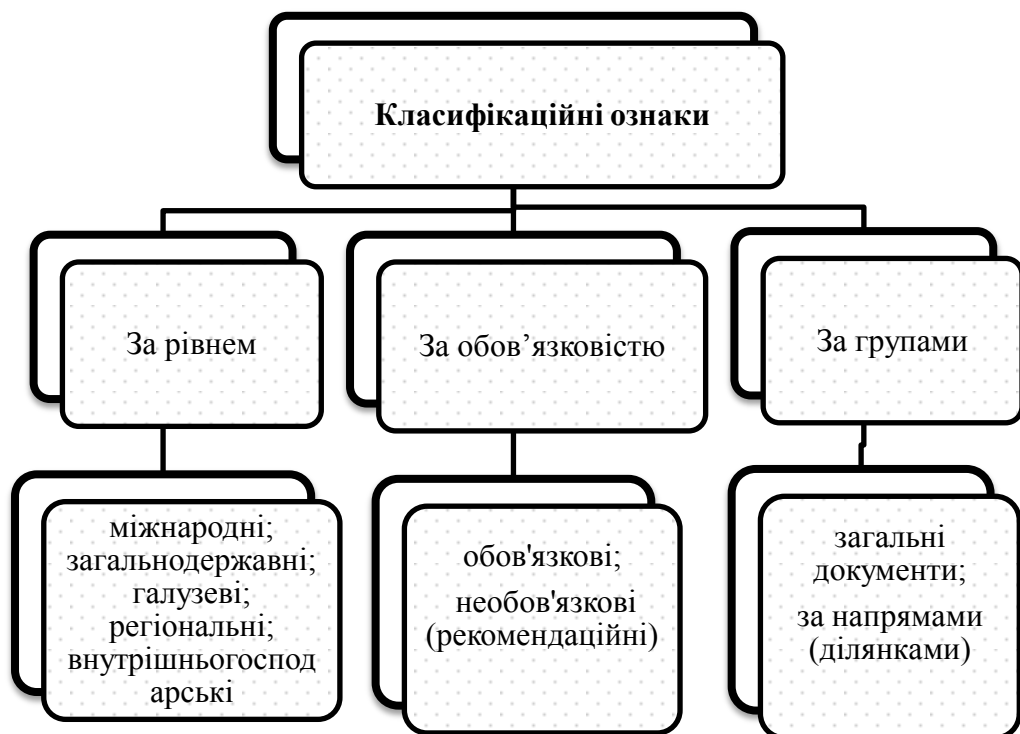

Рис. 1.4. Види документів законодавства за різними класифікаціями, що формують національне законодавство з обліку доходів, витраті фінансових результатів

Національне законодавство з обліку доходів та витрат включає План рахунків та інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, який затверджено наказом Міністерство фінансів України від 30 листопада 1999р. № 291 [12; 27], Національне положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [8]. Тобто це спільні законодавчі акти для доходів та витрат (Положення визначає строки та випадки віднесення доходів і витрат до звітного періоду, у якому складається фінансова звітність. Висвітлені критерії визнання витрат. Правила відображення витрат у фінансових результатах); Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 “Дохід” регламентує методологічні основи створення у бухгалтерському обліку даних про доходи підприємств і її наведення в фінансовій звітності; Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 “Витрати” регламентує методологічні основи створення у бухгалтерському обліку даних про витрати підприємств і її наведення у фінансовій звітності; Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 9 “Запаси” регламентує методологічні основи створення в бухгалтерському обліку даних про запаси та наведення її в фінансовій звітності.

Зупинимось детальніше на основних законодавчих актах.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [8]. Положення визначає строки та випадки віднесення доходів і витрат до звітного періоду, у якому складається фінансова звітність. Висвітлені критерії визнання витрат. Правила відображення витрат у фінансових результатах.

Також одним із значущих нормативних документів являється Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати” [6], який містить загальні положення, визнання, склад, обрахунки, їх ведення в бухгалтерській звітності.

П(С)БО 16 є повним відображенням сутності витрат, дає їм повну характеристику. Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади

формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства та її розкриття в фінансовій звітності.

П(с)БО16 дає трактування об'єкту витрат, елементу витрат. Положення наглядно демонструє розрахунок розподілу загальновиробничих витрат, розрахунок витрат від участі у капіталі.

Пункт 11 П(с)БО 16 “Витрати” містить склад виробничої собівартості продукції, пункт 12 розкриває склад прямих матеріальних витрат, пункт 13 подає розуміння складу прямих витрат на оплату праці та пункт 14 розтлумачує інші прямі витрати.

Значна увага в даному нормативно документі приділена загальновиробничим витратам, де відображено їх класифікацію та деталізований склад.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 “Виплати працівникам” [35]. Відповідне положення регламентує визнання витрат на оплату відпусток працівникам, та віднесення їх на витрати виробництва.

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”. Для того, щоб визначити суму первісної вартості запасів, потрібно визначити які витрати будуть включатися до цієї первісної вартості. Істотний вплив на собівартість продукції має Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, у якому трактується визначення собівартості матеріальних ресурсів та регламентується порядок списання на виробництво придбаних матеріалів.

Слід відмітити, що підприємства в своїй діяльності теж використовують Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань від 02.09.2014 р. № 879, що регламентує процедуру здійснення інвентаризації активів та зобов'язань і оформлення її наслідків; Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433, де розглядається питання розкриття інформації за статтями балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Щодо Податкового кодексу України, то його роль в регулюванні обліку доходів і витрат полягає в наведенні обмежень щодо можливості їх

використання під час обчислення бази оподаткування податку на прибуток підприємства, а також порядок розрахунку податкового зобов'язання з податку на додану вартість і податкові аспекти відображення цих показників у податковій звітності підприємства.

Документи цього рівня формуються безпосередньо на підприємстві його економічними службами (бухгалтерією, фінансовим, планово-економічним та іншими відділами). До цього рівня документів можна віднести:

- наказ про облікову політику підприємства;
- робочий План рахунків бухгалтерського обліку;
- наказ про порядок проведення інвентаризації;
- положення про організацію управлінського обліку на підприємстві.

Слід вказати, що в кожному із перелічених внутрішній документів необхідно відображати інформацію про доходи та витрати, з точки зору вибору підприємством альтернативних варіантів, наданих нормативно-правовими актами вищої юридичної сили.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”

Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємств залежить від самої організації, вмінь, знань керівника і бухгалтера, які найбільше відповідальні за це. І система фінансового обліку доходів, витрат та фінансових результатів, і управлінського обліку доходів, витрат та фінансових результатів потребує організації, але для фінансового обліку треба враховувати вимоги законодавства, а по управлінському обліку все залежить від організаційно – правових, технологічних та інших особливостей, включаючи різні запити користувачів щодо інформації про доходи, витрати і фінансові результати.

Організацією бухгалтерського обліку називають сукупність систематизованих методів, способів та заходів, що забезпечують правильність його ведення. Відповідно до особливостей функціонування кожне підприємство, організація та установа, в особі з делегованими правами та обов’язками самостійно вибирає, яким чином організовується облікова робота [20, с.297].

Лісозаготівельним є підприємство в якого є виробництво в якому здійснюється лісозаготівля, первинна обробка і транспортування лісоматеріалів. Основною продукцією лісозаготівельного виробництва є круглі лісоматеріали – користуються підвищеним попитом на міжнародному і національному ринку. У лісозаготівельному виробництві робочі місця розташовані на всій території лісу, перебувають у постійному переміщенні у просторі та часі. Також доцільно зазначити, що на конкретному робочому місці проводиться тільки одна виробнича операція. А сам процес лісозаготівель відноситься до масового безперервного виробництва.

Описуваний вид діяльності описується взаємозв'язком з лісогосподарським і переробними виробництвами, значним впливом природногеографічних чинників на організацію виробничого процесу і облікової роботи, розосередженістю предметів праці на території підприємства, великим значенням транспортно-переміщувальних операцій та високою трудомісткістю робіт. Дуже часто одні й ті ж машини і механізми, будинки і споруди використовуються як у лісозаготівельному, так і в лісогосподарському виробництвах, а робітники лісозаготівель інколи залучаються до виконання лісогосподарських робіт. Особливо тісно переплітаються інтереси лісозаготівельного і лісогосподарського виробництва у процесі рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства [21, с. 57].

Ці особливості лісозаготівельного підприємства мають вплив на організацію обліку на ДП “Делятинський лісгосп”. Підприємство займає велику площу (понад 30 тис. га), є середнім за виробництвом і реалізацією продукції (більше 46,4 млн. грн.), і середнє за чисельністю персоналу (біля 170 працівників). Територіально площа лісгоспу поділяється на 6 лісництв, це зумовлює вплив на організацію управлінського обліку.

ДП “Делятинський лісгосп” – підприємство, що входить у структуру лісопромислового комплексу України. Слід зазначити, що лісопромисловий комплекс (ЛПК) України являє собою систему підприємств, які пов'язані із процесами вирощування та переробки лісової сировини. У його структуру відноситься: лісове господарство, лісозаготівельна промисловість, галузі лісової промисловості з механічної та хіміко-механічної (лісопильна, фанерна, сірникова, виробництво дерев'яних будівельних деталей і будинків, деревостружкових і деревоволокнистих плит, меблів) і хімічної (лісохімічна, целюлозно – паперова промисловість) переробки деревини, а також гідролізна і дубильно – екстракційна промисловість, обслуговуючі виробництва (виробництво і ремонт машин та устаткування), заводи із виготовлення предметів праці для конкретних галузей, підприємства матеріально-технічного забезпечення, галузі й установи невиробничого обслуговування (підготовка кадрів, науково-дослідна і проектно-конструкторська діяльність).

Основний вид діяльності – операційна (лісове господарство і лісозаготівлі); фінансовою та інвестиційною діяльністю лісгосп займається в незначних обсягах. Тому саме доходи, витрати і фінансові результати переважно є від операційної діяльності – лісозаготівельних робіт.

Найважливішим документом в організації обліку на підприємстві є Положення про ведення фінансового і управлінського обліку, а також наказ про облікову політику. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [30], облікова політика визначається як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Основними завданнями організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів на підприємстві є (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Основні завдання організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів

Вчений М.С. Пушкар вважає, що “основне призначення облікової політики полягає в:

1) упорядкуванні облікового процесу та лібералізації системи обліку на підприємстві;

2) формуванні методики обліку майна, капіталу і зобов'язань, фактів господарської діяльності та результатів діяльності підприємства на основі загальноприйнятих принципів та правил;

3) забезпеченні повною, достовірною та неупередженою інформацією менеджменту з метою здійснення ефективного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства та визначення стратегії подальшого його розвитку в майбутньому;

4) забезпеченні формування та своєчасного надання інформації різним користувачам, яка міститься у фінансовій звітності;

5) роз'ясненні користувачам внутрішньої і зовнішньої звітності конкретних правил та процедур ведення обліку та складання звітності

6) наданні обліку плановірності та послідовності;

7) підвищенні ефективності ведення обліку на підприємстві” [22, с. 30-31].

М. Щирба пише, що «саме наказ про облікову політику повинен цілком (повністю) відображати особливості організації та ведення бухгалтерського обліку і складання звітності на підприємстві. При цьому він може бути складений у загальній формі, а може містити розділи і додатки» [23].

В наказі по ДП “Делятинський лісгосп” № 319 від 29 грудня 2017 року “Про затвердження облікової політики підприємства” (додаток А) йде мова тільки про фінансовий облік, а про управлінський облік не згадується взагалі, тому пропонується видати наказ про його організацію у лісгоспі з приділенням значної уваги особливостям обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Служба управлінського обліку на підприємстві може бути організована за наступними чотирьома варіантами:

1) з групи співробітників обліково – аналітичної служби виділяється творча група, яка і стає основою колективу управлінського обліку, залишаючись у складі відділу;

2) на підприємстві створюється спеціальна тимчасова група, до складу якої входять провідні спеціалісти з планування, аналізу і обліку. Колектив формується для вирішення певних проблем, пов'язаних із інформаційною

підтримкою конкретного управлінського рішення. Колектив, який виконує функції управлінського обліку, вважається тимчасовим;

3) передбачається створення самостійного структурного підрозділу – служби управлінського обліку. Найчастіше ця служба підпорядковується керівнику обліково – економічної служби;

4) управлінський облік здійснюють працівники, що забезпечують ведення фінансового обліку [24, с. 84].

У ДП “Делятинський лісгосп”, виходячи із завдань управлінського обліку, ним займаються, в тій чи іншій мірі, практично всі працівники апарату управління підприємства, однак в найбільшій мірі це відноситься до працівників бухгалтерії та планово – економічного відділу.

Правильної організації також потребує ведення обліку податків, їх нарахування і сплати, оскільки вони впливають на кінцевий фінансовий результат діяльності. У світлі Податкового Кодексу України (надалі – ПКУ) [26] очевидним є тісний взаємозв’язок бухгалтерського фінансового й обліку для цілей оподаткування, який має відобразитися в обліковій політиці платників податків. Для ДП “Делятинський лісгосп” це актуально так як видно з таблиці 2.1 у підприємства значна частка податків що є витратами.

Таблиця 2.1

Інформація про нараховані та сплачені податки і обов’язкові платежі

ДП “Делятинський лісгосп” за 2019 рік (тис. грн.)

Назва податку, збору	Заборгованість на початок 2019 року		Нараховано за рік		Фактично сплачено (заплатовано)	Заборгованість на кінець 2019 року	
	Дт	Кт	2018	2019		Дт	Кт
1	2	3	4	5	6	7	8
1. ПДВ	-	402	6252	6468	6476	-	394
2. Податок на прибуток	-	29	164	89	118	-	-
3. Відрахування частини чистого прибутку до бюджету	-	178	559	365	342	-	201

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Рентна плата за спецвикористання лісових ресурсів (попенна плата)	-	1012	3089	5357	4903	-	1466
5. Військовий збір	9	-	283	289	244	-	36
6. Разом до державного бюджету	9	1621	10347	12568	12083	-	2097
7. Податок на доходи фізичних осіб	-	161	3402	3454	3390	-	225
8. Рентна плата за спецвикористання лісових ресурсів	-	421	1416	1847	1602	-	666
9. Земельний податок	-	-	73	863	791	-	72
10. Податок на нерухоме майно	-	20	81	92	89	-	23
11. Екологічний податок	-	2	3	6	6	-	2
12. Разом до місцевого бюджету	-	604	4975	6262	5878	-	988
13. Всього до зведеного бюджету	9	2225	15322	18830	17961	-	3085
14. Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)	-	164	4023	4110	3947	-	327
15 Загалом	9	2389	19345	22940	21908	-	3412

Характерним також є те, що як бухгалтерський фінансовий, так і облік в оподаткуванні будується на суцільному і безперервному спостереженні за подіями суб'єкта господарювання і процесами, що відбуваються на підприємстві. Для проведення такого первинного спостереження кожний господарський факт або процес необхідно оформити відповідним первинним документом (доказом).

Отже, можна узагальнити те що має бути написано у обліковій політиці в частинці обліку доходів, витрат і фінансових результатів:

- критерії оцінки доходів і визнання витрат;
- визначення переліку доходів і витрат, які є в підприємства;
- виділення рахунків синтетичних і аналітичних, які буде використовувати підприємство;
- вибір журналів-ордерів і т.п.

Найважливіше приділити увагу такому технічному моменту облікової політики і організації обліку як:

- використання Робочого плану рахунків, сформованого підприємством;
- застосування форм первинних документів, по яких не передбачені типові форми, наприклад довідки для списання витрат.

Другою важливою стороною організації обліку доходів, витраті фінансових результатів є налагодження графіку документообігу як основи подальшого відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку.

2.2. Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп”

Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп” полягає у фіксації загальної і детальної інформації відповідно про ці об’єкти обліку за допомогою кореспонденцій рахунків бухгалтерського обліку з використанням Робочого плану рахунків.

Слід відмітити, що синтетичний облік фінансових результатів (прибутків/збитків) – проводиться на ДП “Делятинський лісгосп” з використанням фінансово-результативного рахунку “Фінансові результати”, який має код 79. Доцільно зазначити, що на вказаному рахунку накопичуються усі списані витрати (попередньо накопичені на рахунках 9-го класу по Дебету), доходи лісгоспу (попередньо накопичені на рахунках 7-го класу по Кредиту), що

передбачає групування у аналітичному обліку за видами. Закриваються на рахунок 44 Нерозподілені прибутки (непокриті збитки).

Встановлено, що обсяг та характер прибутків/збитків у розрізі різних періодів функціонування лісгоспу являється найбільш важливим підсумковим показником діяльності. Відомо, що прибутки визначається поступово впродовж звітнього року. Значну частку прибутків займає прибуток отриманий від продажу продукції, який отримується як різниця між виручкою від продажу продукції та витратами понесеними на її виробництво.

Визначено, що на підприємстві можливо визначати доход, затрати та втрати, що не взаємопов'язані із продажем продукції, однак зумовлюють збільшення чи зменшення сум прибутків чи збитку, зокрема мова йде про інвестиційну і фінансову діяльності, а також наслідки, що зумовлені надзвичайними подіями (пожежі, повені та ін.).

Традиційно відомо, що розрахунок фінансових результатів передбачає визначення чистого прибутку (чи збитку) отриманого за результатами звітнього періоду. Для цього у бухгалтерському обліку передбачені процедури послідовного зіставлення отриманого доходу та витрат.

Доцільно зазначити, що обліковий процес щодо визначення фінансового результату у наслідок операційної діяльності вважається складним. Важлива сукупність записів в обліковій системі рахунків передбачає наступну послідовність:

а) на суму доходу (виручки) робиться запис: Дебет рахунка «Готівка». «Розрахунки з покупцями та замовниками»; Кредит рахунка «Доходи від реалізації». Потім цей доход за мінусом непрямих податків буде перенесено на рахунок фінансових результатів записом: дебет - «Доходи від реалізації», кредит - «Фінансові результати».

б) на суму нарахованих непрямих податків (акцизний збір, ПДВ тощо): Дебет рахунка «Доходи від реалізації»; Кредит рахунка «Розрахунки за податками та платежами»;

в) на суму фактичної виробничої собівартості проданої готової продукції, послуг: Дебет рахунка «Фінансові результати»; Кредит рахунка

«Собівартість реалізованої готової продукції»;

г) на суму адміністративних затрат та затрат зі збуту відповідно: Дебет рахунка «Фінансові результати»; Кредит рахунка «Адміністративні затрати»; Дебет рахунка «Фінансові результати»; Кредит рахунка «Витрати на збут»;

д) на суму податку з прибутку: Дебет рахунка «Фінансові результати»; Кредит рахунка «Податки на прибуток»;

ж) нерозподілений прибуток підприємства, який залишився після вите перелічених проведення, буде записано так: Дебет рахунка «Фінансові результати»; Кредит рахунка «Нерозподілений прибуток». Кінцевий фінансовий результат у цілому по підприємству визначається як різниця між різними видами прибутків, що враховані на кредиті, й відповідно збитками та витратами, врахованими на дебеті рахунка «Фінансові результати».

Для того щоб дійти в обліку до описаного вище етапу відображення на синтетичних рахунках, треба вести аналітичний облік особливо витрат.

Облік виробничих витрат ДП «Делятинський лісгосп» здійснюється на синтетичному рахунку 23 «Виробництво», але в субрахунках розкривається специфіка діяльності, бо використовуються такі рахунки:

- 231 «Лісгосподарське виробництво Делятинського лісгоспу»;
- 232 «Витрати по вивозці деревини»;
- 233 «Допоміжне виробництво»;
- 234 «Обслуговуюче виробництво та господарство».

Аналітичний облік на ДП «Делятинський лісгосп» ведеться за статтями витрат відповідно до об'єктів обліку за такими видами продукції, робіт і послуг:

- лісосіки, відведені під всі види рубок;
- молодняки, пройдені доглядом;
- послуги державі по захисту лісу від шкідників і хвороб;
- гідролісомеліоративні і лісоосушувальні роботи;
- лісовирощування (лісові культури, захисні насадження, природне поновлення);
- полезахисні лісові смуги;

- маточні плантації і лісонасінневі ділянки (закладка і утримання);
- заходи по охороні лісу від пожеж;
- послуги по виявленню пожеж;
- гасіння лісових пожеж та інші

Проте це не відображено в обліковій політиці ДП “Делятинський лісгосп”, що необхідно виправити.

Крім виробничих витрат потрібно також вести облік на синтетичних рахунках адміністративних витрат лісового господарства, витрат на збут лісового господарства тощо. Перші обліковують на дебеті рахунку 92 “Адміністративні витрати” та не включаються до виробничої собівартості, списують відразу на Фінансовий результат. Структура адміністративних витрат обмежується переліком статей витрат, що характеризують процес обслуговування та управління підприємством. У П(с)БО 16 “Витрати” [26] статті адміністративних витрат представлені в загальному вигляді для всіх сфер діяльності, тобто не має регламентованих статей адміністративних витрат, які би враховували особливості роботи лісової галузі.

На ДП “Делятинський лісгосп” до рахунку 92 “Адміністративні витрати” відкривають наступні субрахунки: 921 “Загальноуправлінські витрати” та 922 “Загальногосподарські витрати”. До субрахунку 921 було б доцільно відкрити такі аналітичні рахунки як у таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Аналітичні рахунки до субрахунку 921 “Загальноуправлінські витрати”

Субрахунок (рахунок другого порядку)		Аналітичний рахунок підприємства лісового господарства	
код	назва	код	назва
921	“Загальноуправлінські витрати ”	9211	“Витрати на заробітну плату адміністративного персоналу”
		9222	“Витрати на транспортне обслуговування”
		тощо	

Другою важливою складовою витрат, які впливають на фінансовий результат є витрати на збут. Для цього передбачено рахунок 93 “Витрати на збут”. Ці витрати не включаються до собівартості, а в кінці звітного періоду списуються на фінансовий результат.

До синтетичного рахунка 93 “Витрати на збут” відкривають наступні аналітичні рахунки:

93.1 “Представницькі витрати адмін. корпусу лісового господарства”;

93.2 “Витрати на здійснення реклами”;

93.3 “Витрати пакувальних матеріалів для затарювання готової продукції на складах готової продукції”;

93.4 “Витрати на транспортне обслуговування працівників відділу збуту”.

Перелік аналітичних рахунків може доповнюватися, виходячи із потреб підприємства.

Остання складова витрат операційної діяльності, що не включається до собівартості, а списується на фінансовий результат є інші витрати операційної діяльності. Їх облік відбувається на відповідно названому рахунку 94.

Наступним опишемо синтетичний облік доходів на нашому підприємстві. Для обліку доходів Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [27], передбачено рахунок 7 клас, але особливу увагу приділимо Доходам від реалізації як найбільш часто використовуваному – 70 “Доходи від реалізації”. До цього рахунку відкриті на ДП “Делятинський лісгосп” субрахунок 701 на якому за кредитом відображається збільшення (одержання) доходу, за дебетом – визначена сума непрямих податків (акцизного податку, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством), а також списання у порядку закриття на рахунок 79 “Фінансові результати”. На рахунку 703 ведеться облік доходів від надання послуг по розпилюванню деревини та надання послуг автотранспорту держлісгоспу.

Таким чином рахунок 70 “Доходи від реалізації” кореспондує іншими рахунками. Наприклад, за дебетом з кредитом рахунків: 30 “Готівка”, 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками”, 63 “Розрахунки з постачальниками

та підрядниками”, 64 “Розрахунки за податками й платежами”, 65 “Розрахунки за страхуванням”, 68 “Розрахунки за іншими операціями”, 79 “Фінансові результати”; а за кредитом з дебетом рахунків: 18 “Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи”, 30 “Готівка”, 31 “Рахунки в банках”, 33 “Інші кошти”, 34 “Короткострокові векселі одержані”, 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками”, 37 “Розрахунки з різними дебіторами”, 49 “Страхові резерви”, 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”, 66 “Розрахунки за виплатами працівникам”, 67 “Розрахунки з учасниками”, 68 “Розрахунки за іншими операціями”, 69 “Доходи майбутніх періодів”, 70 “Доходи від реалізації”, 76 “Страхові платежі”, 79 “Фінансові результати” [27].

Отже, накопичена на синтактичних і аналітичних рахунках бухгалтерського обліку інформація є основою для її запису звітності.

2.3. Сучасні підходи до удосконалення системи документування в обліку фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства

Сучасні підходи до удосконалення системи документування в обліку фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства насамперед полягають у автоматизації створення і руху документів. Перш ніж писати про автоматизацію як спосіб удосконалення документування, розглянемо що то таке система документування. Вона складається з безлічі документів, які використовуються підприємством для фіксації господарських процедур.

Документ – письмове свідчення про виконання господарських процедур, що дає юридичний статус бухгалтерським даним [28, с. 49]. Під бухгалтерським документом розуміють інформаційну основу бухгалтерського обліку, що включає первинні документи, облікові регістри, форми звітності [29, с. 11].

1 ст. 9 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16. 07. 99 р. № 996-XIV (далі Закон № 996) [30], Положенням про

документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88 [30] (далі Положення № 88),

Відповідальність за виконання доручення, його проходження, зміст, якість підготовки та оформлення на належному рівні матеріалів несе структурний підрозділ чи посадова особа, визначена у резолюції керівництва управління та безпосередній виконавець документа [31]

Першоосновою системи документування є первинний документ і для обліку доходів, витрат та фінансових результатів їх використовують дуже багато. Але зупинимось на проблемних документах, а саме бухгалтерських довідках на основі яких списують витрати з специфікою діяльності лісозаготівельного підприємства. Проблема в тому, що бухгалтеру простіше коли є типова форма, а якщо – бухгалтерська довідка, то треба бути уважним, щоб врахувати всі вимоги. Бо в кінцевому підсумку проблеми в документуванні можуть вплинути на рішення контролюючих органів.

Виявлення відхилень від діючих норм, допущених при оформленні первинного документа може стати причиною визнання його недоброякісним, тобто спричинити втрату юридичної сили. Вагомою частиною ризику втрати юридичної сили є неврегульованість нормативно-правових положень щодо оформлення первинного документа, а також їхнє двозначне розуміння різноманітними суб'єктами. Цим зумовлена необхідність дослідження існуючої практики судового врегулювання спорів, з урахуванням цього визначення ймовірних недоліків складання первинних документів, що можуть зумовити втрату його юридичного значення та доказовості.

Виявлено, що найбільш типовими недоліками доцільно визначити такі [32, с. 13]:

- 1) коли наявний підпис відповідальної особи, однак відсутні відомості про її посаду;
- 2) коли поряд із підписом відповідальної особи відсутні дані про її прізвище, ім'я, по-батькові;
- 3) із зазначеного змісту господарської процедури не можна виявити її

реальний обсяг;

4) немає даних про місце та час надання-отримання послуги, що може стати причиною відмови у визнанні податкових витрат.

Після первинного документування йде етап запису інформації бухгалтера в реєстрах обліку. У ДП “Делятинський лісгосп” застосовується журнально – ордерна форма обліку (додаток Б), суть якої передбачає застосування журналів – ордерів та допоміжних відомостей, що являються основними реєстрами обліку. Слід відмітити, що усі журнали – ордери побудовані таким чином, щоб у них поступово накопичуються і підраховуються дані з метою перенесення їх у звітну форму.

Досліджено, що у журналах – ордерах записи здійснюються, використовуючи дані первинних документів. Реєстрація окремих операцій проводиться в журналі-ордері у звітному періоді, а реєстрація масових документів попередньо ґрунтується і накопичується в хронологічному порядку (по лісопродукції) у відомості № 16, підсумкові дані переносяться в журнали – ордери.

Виявлено, що журнали – ордери характеризуються як багатогранні реєстри, які призначені для відображення кредитових оборотів головного рахунку, для якого відкритий той чи інший журнал – ордер. При цьому сума кредитового обороту вказується в тій графі, в якій приведено рахунок, що кореспондується з головним рахунком по дебету.

Журнали-ордери побудовані по кредитовій ознаці, по окремому синтетичному рахунку в розряді кореспондуючих рахунків. Дебетові обороти по синтетичному рахунку враховуються в декількох журналах – ордерах. З’єднання їх відбуваються в Головній книзі під час запису в ній сум із різних журналів – ордерів. В деяких облікових реєстрах (журналах-ордерах і допоміжних відомостях) аналітичний облік поєднується із синтетичним.

Записують ГП в хронологічному порядку, які проводяться в журналах – ордерах, поєднуються з їх систематизацією по кореспондуючих рахунках, що забезпечує єдиний робочий рух записів.

В більшості журналів-ордерів, як правило, вміщено декілька синтетичних рахунків. В журналах – ордерах аналітичний облік здійснюється по показниках, необхідних для контролю і складання періодичної та річної звітності. При журнально – ордерній формі обліку застосовуються, як правило, місячні журнали – ордери, в яких ведеться накопичення з початку року. Записи в облікові реєстри проводяться в міру поступлення первинних документів.

Щомісячно журнали – ордери закривають і їх підсумки переносять в Головну книгу, яка відкривається на рік (додаток В). На її першому листку ведеться реєстр журналів – ордерів, який має довідкове значення. В цьому реєстрі по кожному журналу – ордеру записуються загальною сумою обороти за місяць по кредиту одного або групи рахунків, включених в журнал – ордер. В наступних за реєстром листках Головної книги записуються дані по дебету і кредиту кожного систематичного рахунку зокрема, причому дебетові обороти по кожному рахунку записуються з розподіленням їх по кореспондуючих рахунках.

Для того, щоб в дебеті рахунків Головної книги кореспондуючі рахунки були розміщені в міру зростання номерів, їх проставляють в заготовках граф завчасно, при відкритті Головної книги, керуючись кореспонденцією рахунків.

В Головній книзі біжучі обороти записуються тільки по синтетичних рахунках. При цьому обороти по кредиту кожного синтетичного рахунку відображаються одним записом – в графі „Оборот по кредиту”. Обороти по дебету кожного рахунку переносяться в Головну книгу з різних журналів – ордерів. Потім їх додають, після чого загальну суму по рахунку записують в графу „Разом по дебету”.

В останніх двох графах дописують із журналів – ордерів сальдо на кінець місяця. По тих рахунках, сальдо яких в журналах – ордерах не відображається, а приводяться тільки обороти, сальдо виводиться безпосередньо в Головній книзі. По активно – пасивних рахунках сальдо показується в Головній книзі розгорнуто по дебету і кредиту кожного рахунку з наступним відображенням цих сум відповідно в активі і пасиві балансу.

В бухгалтерії ДП “Делятинський лісгосп” синтетично-аналітичний облік

доходів ведуть у Журналі 6, який має два розділи: 1) кореспонденція кредиту рахунків 70 76; 79 з дебетом рахунків 10-16; 19; 20; 22-26; 28; 30; 31; 33-37; 42; 44; 4й 53; 55; 60-66; 68; 69; 70-76; 97; 2) аналітичні дані про доходи за їхніми статтями.

Журнально-ордерна форма обліку має багато переваг, але не повністю відповідає всім потребам управління підприємством і вона має бути автоматизованою, щоб була ефективною.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ДОХОДІВ, ВИТРАТ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Загальні засади аналізу фінансових результатів, доходів та витрат діяльності лісозаготівельного підприємства

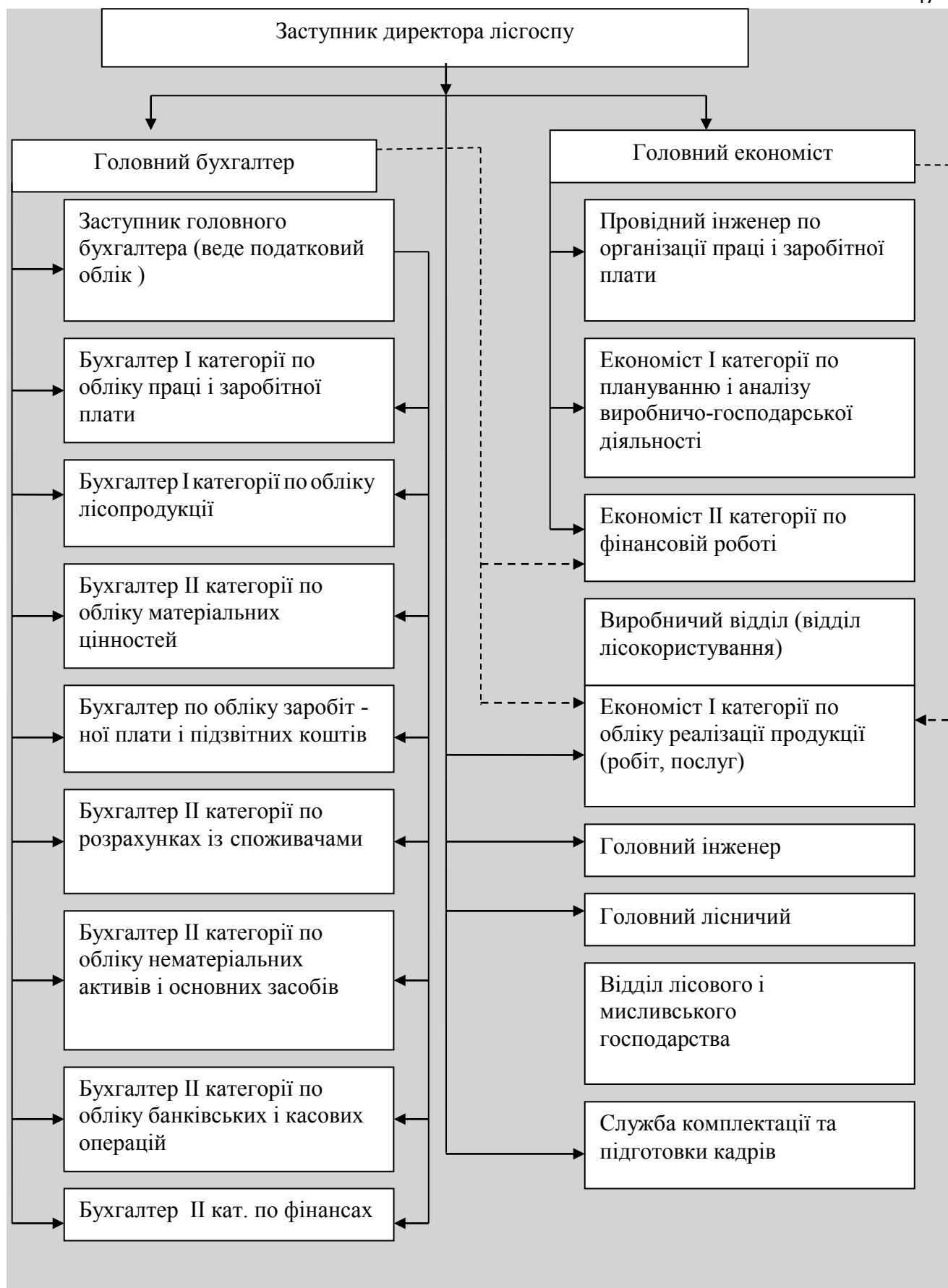
Досліджено, що для управлінського процесу важливим є вивчення облікових і звітних даних, себто обробка, вивчення процесів та явищ, прийняття рішень стосовно покращення діяльності.

Таким чином, економічним аналізом називається сукупність прийомів щодо вивчення (використовуючи облікові, звітні, понові та інші дані) отриманих наслідків та стану діяльності, ймовірних альтернатив її покращення для контрольних процедур за процесом виробництва та обґрунтування управлінських рішень, які спрямовані на покращення ефективності [34, с. 7].

Встановлено, що в ДП “Делятинський лісгосп” здійснює організацію і управління усією аналітичною роботою у цілому по підприємстві головний економіст, що на пряму має підпорядкування заступникові директора із комерційних та фінансових питань, та є начальником планово-економічного відділу, у підпорядкування якого входять 2 співробітники: провідний інженер з організації праці і зарплати та економіст I категорії з планування й аналізу виробничо-господарської діяльності.

Цей співробітник дає консультації іншим співробітникам із методичних питань (мета, об’єкт, методи і прийоми аналізу, побудова таблиць, система показників, джерела інформації тощо), й здійснює узагальнення та систематизацію наслідків аналітичних процедур, формує остаточні аналітичні висновки й рекомендації [35, с. 48].

Також, цей начальник аналітичної служби несе відповідальність за здійснення організації та проведення аналітичних процедур, за практичне застосування наслідків процедур та прийняття конкретних рішень (рис. 3.1).

**Рис. 3.1. Організаційна структура розрахунково-аналітичного апарату
ДП "Делятинський лісгосп"**

У наслідок проведеного дослідження виявлено, що здійснення на у ДП “Делятинський лісгосп” аналітичних процедур відноситься до службових обов’язків визначених спеціалістів, керівників, фахівців, що задіяні у процесі прийняття рішень.

На ДП “Делятинський лісгосп” у процесі аналітичних процедур застосовуються в основному традиційні й перевірені методичні прийоми аналізу. Слід відмітити, що по суті аналіз являється розбором, розкладанням, розчленуванням об’єктів чи явищ на окремі елементи. З огляду на це, створюються можливості для глибокого дослідження складу, структури, характеристик об’єктів і явищ. А процес розкладу здійснюється відповідно до певних правил, принципів.

Розподіл об’єктів чи явищ повинен ураховувати наявні закономірності, зв’язки, характеристики, внутрішні межі тощо, що являється першим принципом аналітичних процедур, чітке виконання якого формує можливість відтворити потім об’єкт в початковій формі.

Вимогою наступного принципу являється послідовність, поетапність виділення складових елементів, характеристик об’єкта.

Виокремлені складові елементи, частини цілого мають різне значення в процесі функціонування. Зокрема, можна знайти один чи декілька, що складають суть об’єкта. З огляду на це, пошук найбільш важливих елементів в об’єкті зумовлює наступний принцип аналітичних процедур, а саме це принцип головної складової.

Урахування існування об’єкта як системи, створює такий принцип аналітичних процедур, як принцип ієрархії.

Ще один важливий принцип встановлює кордони аналітичних процедур, рівень їхніх можливих поглиблень. Заключною точкою у дослідженнях виступають пов’язування із простими складовими системи, що також мають узагальнені характеристики усієї системи [36, с. 51].

Останній принцип, який зумовлює відбір форм аналітичних процедур, найбільш популярними є: математичний, економічний, структурний аналіз та ін.

Досліджено, що метою аналітичних процедур являється вивчення наслідків функціонування усіх підрозділів підприємства, виявлення впливу чинників на ідентифікатори їхньої роботи з метою визначення резервів, крім цього, розроблення дій, які направлені на збільшення розмірів виробництва й продажу, зростання ефективності функціонування [37, с. 45].

Встановлено, що аналітичні процедури на ДП “Делятинський лісгосп” починаються із прийомів планування. Виділяють загальний план аналітичних процедур в лісгоспі і програму із конкретизованих аналітичних процедур.

Узагальнений план процедур формується у річному розрахунку із розподілом на квартали. Такий план містить сфери господарської діяльності лісгоспу і відокремлені об’єкти, що потрібно вивчити; періодичність та строки здійснення процедур; відповідальних виконавців; засоби та інформаційні джерела, які необхідні у процесі виконання аналітичних процедур.

План конкретних процедур, який складають згідно із загальним планом аналітичних процедур, визначає об’єкти й етапи аналітичних процедур, строки здійснення та задачі, й ін.

У процесі визначення змісту аналітичних процедур і термінів їх виконання, в лісгоспі ураховують готовий матеріал для аналітичних процедур, трудозатратність збору і обробки інших видів інформації, а також, проміжок часу, необхідний для здійснення відповідних етапів процедур [38, с. 67].

Визначено, що на ДП “Делятинський лісгосп” виділяють 3 важливі етапи: попередній (підготовчий), основний (процедурний) і підсумковий (результативний). Так, попередній етап характеризується проведенням загального знайомства з станом справ, встановлюється рівень реалізації планових показників, проводиться попередня діагностика. Цей етап також передбачає складання детальної програми аналітичних процедур, підготовку макетів таблиць, збирання та перевірка головної інформації, визначення виконавців і вирішення інших організаційних питань.

На основному етапі передбачається оформлення усіх таблиць, опрацювання потрібного додаткового інформаційного масиву, ідентифікація чинників та здійснення аналітичних розрахунків їхнього впливу на зміну

розміру відповідного ідентифікатору, пошук необхідних резервів. У частині конкретних питань здійснюють оцінку і визначають резерви.

Підсумковий етап узагальнюється результатами аналітичних процедур і визначаються сумарні резерви, складається заключна оцінка функціонування установи; формуються конкретні дії стосовно покращення діяльності і застосування попередньо-виявлених резервів. Отримані у процесі аналітичних процедур матеріали, складені таблиці, обчислення впливу чинників та резерви на цьому етапі узагальнюються та оформляються в формі аналітичної довідки, акту перевірки, аналітичної й доповідної записки, пояснювальної записки до звіту.

За матеріалами аналітичних процедур у ДП “Делятинський лісгосп”, традиційно, формується наказ у розрізі всього підприємства, у якому подається узагальнена діагностика діяльності та виділяються дії, строки початку й закінчення їхньої реалізації, потрібне ресурсне забезпечення, виконавців, відповідальних та контролюючих співробітників. Вказаний документ, ухвалюється і підписується директором лісгоспу і носить обов’язковий характер.

Доцільно також вказати, що ДП “Делятинський лісгосп” не має дієвих та поточних контрольних процедур щодо здійснення дій за наслідками аналітичних процедур, перевірок, засідань, нарад та ін., з огляду на це присутніми є однотипні помилки у функціонуванні аналітичної роботи.

Доцільно зазначити, що результативність аналітичних процедур зумовлена обсягом, своєчасністю і якістю інформації, яка була використана. Встановлено, що інформація являється впорядкованим повідомленням про кількісно й якісно оцінене становище об’єктів або явищ, масив даних й знань. Важливо вказати, що базовими джерелами інформації, що розповсюджено застосовується у процесі аналітичних процедур на ДП “Делятинський лісгосп” є:

– нормативно-планові дані (бізнес-плани, нормативи витрат, довідники з цінами й тарифами, нормативно-правові акти, положення, регламенти, інструкції, угоди та ін.);

- інформація, отримана за результатами облікових процедур й сформована звітність;
- внутрішня необлікова інформація (розпорядження, службові записки і подання, накази, довідки про перевірку й акти аудиту, протоколи нарад та ін.);
- зовнішньо-орієнтована інформація (результативні показники аналогічних установ та галузеві видання, матеріали вітчизняних й іноземних, статистичні показники, результати опитувань та ін.);
- інформація, отримана із особистого спостереження співробітника-аналітика (екскурсії, баланс робочого часу, фотографія дня, анкетування співробітників та ін.).

Доцільна зазначити, що значна частка інформаційного масиву, що використовується у аналітичних процедурах, представлена у вигляді показників. Тому, повнота аналітичних процедур й обґрунтованість аналітичних висновків в основному має залежність із відбором індикаторів, що в цілому створюють цілу систему. Індикатори представляють кількісну і якісну характеристику різноманітних моментів із в господарської діяльності лісгоспу чи відокремлених об'єктів та бізнес-процесів.

Доцільно зазначити, що важливим є документування аналітичних процедур та оформлення їхніх результатів. На ДП “Делятинський лісгосп” імплементацію зазначеної ділянки підсумкового етапу аналітичних процедур виконують різноманітно, в залежності суб'єктів аналітичних процедур, їхньої мети й значення вихідної документації. Зокрема, в наслідок аналітичних процедур щодо діяльності лісгоспу вищестоящі установи й представники контролюючих органів формують аналітичні висновки за результатами роботи організації.

Лісгосп представляє контролюючим організаціям сформовану звітність разом із аналітичною запискою, яка називається “пояснювальна”. За наслідками проведення тематичних (цільових) аналітичних процедур керівництву лісгоспу подається документ у формі відповідної записки.

Усі вказані види аналітичних звітних документів являються прикладами такої форми формування наслідків аналітичних процедур, яка називається текстова. При цьому їхній зміст має бути складеним у відповідності із

визначеними загальними вимогами. Необхідний розмір аналітичної записки дає змогу вичерпно, всебічно висвітлити результат аналітичних процедур, дає точні, конкретні, лаконічні, наочні й переконливі факти. З метою наочного висвітлення інформації користуються короткими аналітичними таблицями, графіками, схемами. Якщо таблиці є громіздкими, то їх подають в додатки до аналітичної довідки. Також, відомим є той факт, що весь ілюстративний матеріал формується на основі попередньо здійснених аналітичних процедур [39, с. 72].

Останнім часом спостерігається той факт, що на ДП “Делятинський лісгосп” набуває популярності безтекстова (таблична) форма формування наслідків аналітичних процедур. Сутність її полягає у тому, що коли її застосовують, то співробітники, що задіяні у прийнятті рішень (традиційно, директор лісгоспу), в становленні строки і в визначеному розмірі одержують аналітичну інформацію в формі збірників індикаторів стосовно результатів роботи підприємства впродовж визначеного періоду. Безтекстовий спосіб представлення наслідків аналітичних процедур характерний, передусім, для оперативних аналітичних процедур.

3.2. Загальна оцінка фінансового стану ДП “Делятинський лісгосп” за показниками фінансової звітності

Діагностика фінансового становища підприємства являється важливою складовою аналітичних процедур в управлінській діяльності, оскільки забезпечує необхідною інформацією процес прийняття рішень менеджерами. Вивчення спеціальної економічної літератури дало змогу встановити, що діагностику фінансового становища підприємства доцільно здійснювати у розрізі таких індикаторів, які характеризують: діагностику майнового стану; ліквідності й платоспроможності; фінансової стійкості; ділової активності й рентабельності. Діагностика таких індикаторів дає змогу отримати комплексну оцінку фінансового стану підприємства.

Слід відмітити, що розпочинати таку діагностику необхідно із діагностики індикаторів, які характеризують майновий стан досліджуваного об'єкта. Визначено, що така діагностика здійснюється за допомогою даних агрегованого балансу установи з метою виявлення тенденцій в зміні динаміки його показників та структурних їх відхилень. Здійснена оцінка активів підприємства ДП “Делятинський лісгосп” на три контрольні дати (01.01.2018 р., 01.01.2019 р. та 01.01.2020 р.) наведена у табл. 3.1 та табл. 3.2.

Таблиця 3.1

Горизонтальний аналіз балансових статей активу підприємства

Статті активу	Сума на кінець року, тис. грн.			Відхилення 2019 р. до 2018 р.	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	+/-	%
1	2	3	4	5	6
1. Нематеріальні активи	5	3	0	- 3	-
2. Основні засоби	5218	6012	7551	+ 1539	+ 25,6
3. Незавершені кап. інвестиції	1533	1733	287	- 1446	- 83,4
4. Запаси	1463	2119	2560	+ 441	+ 20,8
5. Поточні біологічні активи	16	17	17	0	0
6. Дебіторська заборгованість	1071	1093	1449	+ 356	+ 32,6
7. Грошові кошти	2367	400	27	- 373	- 32,5
8. Витрати майбутніх періодів	254	49	33	- 16	- 32,7
9. Інші оборотні активи	250	210	129	- 81	- 22,5
9. Необоротні активи	6756	7748	7838	+ 90	+ 1,2
10. Оборотні активи	5421	3888	4215	+ 327	+ 8,4
11. Валюта балансу	12177	11636	12053	+ 417	+ 3,6

Аналіз статей активу балансу підприємства здійснюємо на основі Балансу. Визначено, що у загальній вартості активів –12053 тис. грн. на кінець звітного 2019 року – необоротні активи складають 7838 тис. грн. Необоротні активи – це, в більшості, основні засоби – 7551 тис. грн., а також незавершені капітальні інвестиції становлять 287 тис. грн. у загальній структурі статей активу балансу.

Серед оборотних активів найбільшу питому вагу мають статті, які характеризують запаси підприємства – 2560 тис. грн. чи 21,2 % у загальній структурі статей активу балансу.

Отже, встановлено, що активи лісгоспу збільшилися упродовж року на 417 тис. грн. чи на 3,6 %, що можна вважати негативним у діяльності лісгоспу, враховуючи те, що збільшення відбулося за рахунок зростання запасів, зокрема,

незавершеного виробництва – на 856 тис. грн. чи майже в 38 разів.

В лісгоспі це може означати приписку обсягів заготівлі деревини, тоді як фактично ліс ще стоїть на корені (не зрубаний). Так роблять, як правило, підприємці – лісокористувачі, які придбали лісосіки у лісгоспі на аукціонах, але не встигли зрубати і вивезти деревину до кінця року. Згідно Інформації про заготівлю та використання деревини залишки деревини зросли з 2228 м³ до 3061 м³, тобто на 833 м³ чи 37,4 %. Поряд з цим сума грошових коштів – найбільш ліквідна частина майна аналізованого підприємства – зменшилися на 373 тис. грн. чи приблизно в 15 разів.

Отже, майно лісгоспу становить наприкінці 2019 р. 12053 тис. грн., а це на 417 тис. грн. чи 3,6 % більше ніж наприкінці 2018 р.

Вертикальний аналіз балансових статей активу ДП “Делятинський лісгосп” (додаток Д) наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Вертикальний аналіз балансових статей активу підприємства

Статті активу	Сума на кінець року, тис. грн.			Структура, %			
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	відхилення 2019 р. до 2018 р. +/-
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Нематеріальні активи	5	3	0	-	-	-	-
2. Основні засоби	5218	6012	7551	42,1	51,7	62,6	+ 10,9
3. Незавершені капітальні інвестиції	1533	1733	287	12,6	14,9	2,4	- 12,5
4. Запаси	1463	2119	2560	12,0	18,2	21,2	+ 3,0
5. Поточні біологічні активи	16	17	17	0,1	0,1	0,1	0
6. Дебіторська заборгованість	1071	1093	1449	8,8	9,4	12,0	+ 2,6
7. Грошові кошти	2367	400	27	19,4	3,4	0,2	- 3,2
8. Витрати майбутніх періодів	254	49	33	2,1	0,4	0,3	- 0,1
9. Інші оборотні активи	250	210	129	2,1	1,8	1,1	- 0,7
9. Необоротні активи	6756	7748	7838	55,5	66,5	65,0	- 1,5
10. Оборотні активи	5421	3888	4215	44,5	33,5	35,0	+ 1,5
11. Валюта балансу	12177	11636	12053	100,0	100,0	100,0	x

Визначено, що у загальній структурі активів підприємства на кінець звітного 2019 року необоротні активи займають 65,0 % у співставленні із 2018 р. зменшились на 1,5%. Оборотні активи загальній структурі активів підприємства становлять 35,0 % і у співставленні із 2018 р. відповідно збільшились на 1,5%.

Здійснена оцінка пасивів підприємства ДП “Делятинський лісгосп” на три контрольні дати (01.01.2018-2020 рр.) наведено в табл. 3.3-3.4. Внаслідок здійснення розрахунків встановлено, що пасиви лісгоспу склали на кінець 2019 р. 12053 тис. грн. і збільшилися впродовж року на 417 тис. грн. чи на 3,6 %. Збільшення суми пасивів відбулося за допомоги збільшення зобов’язань перед бюджетом – на 860 тис. грн., зобов’язань з оплати праці – 525 тис. грн. Поряд з цим на розмір пасивів негативно вплинуло: зменшення величини додатково-створеного капіталу – на 356 тис. грн. чи 7,6 %, заборгованості за одержаними авансами – на 353 тис. грн. чи майже удвічі тощо.

Таблиця 3.3

Горизонтальний аналіз балансових статей пасиву
ДП “Делятинський лісгосп”

Статті пасиву	Сума на кінець року, тис. грн.				
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	відхилення	
				+/-	%
1	2	3	4	5	6
1. Зареєстрований капітал	707	707	707	0	0
2. Додатковий капітал	4648	4693	4337	– 356	– 7,6
3. Нерозподілений прибуток	–	–	–	–	–
4. Довгостр. кредити банків	467	689	613	– 76	–11,0
5. Кредитор. заборгов. за товари, роботи, послуги	199	282	125	– 157	– 55,7
6. Зобов’язання перед бюджетом	2582	2225	3085	+ 860	+ 38,7
7. Зобов’язання з оплати праці	343	691	1216	+ 525	+ 76,0
8. Зобов’язання зі страхування	97	164	327	+ 163	+ 99,4
9. Заборгованість за одержаними авансами	1411	756	403	– 353	– 46,7

Продовження табл. 3.3

1	2	3	4	5	6
10. Доходи майбутніх періодів	1679	1391	1180	– 211	– 15,2
11. Інші поточні зобов'язання	44	38	60	+ 22	+ 57,9
12. Валюта балансу	12177	11636	12053	+ 417	+ 3,6

Вертикальний аналіз балансових статей пасиву ДП “Делятинський лісгосп” представлено в табл. 3.4. Найбільшу питому вагу у структурі пасивів займає додатковий капітал – 4337 тис. грн. чи 36,0 %, що можна вважати позитивним фактом. Поряд із цим досить велика доля зобов'язань перед бюджетом – 3085 тис. грн. чи 25,6 % та зобов'язань з оплати праці – 1216 тис. грн. чи 10,1 % є небажаною для підприємства. Довгострокові зобов'язання становлять 5,1 % у загальній структурі пасивів підприємства.

Таблиця 3.4

**Вертикальний аналіз балансових статей пасиву
ДП “Делятинський лісгосп”**

Статті пасиву	Сума на кінець року, тис. грн.			Структура, %			
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	відхилення 2019 р. до 2018 р. +/-
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Зареєстрований капітал	707	707	707	5,8	6,1	5,9	– 0,2
2. Додатковий капітал	4648	4693	4337	38,2	40,3	36,0	– 4,3
3. Нерозподілений прибуток	–	–	–	–	–	–	–
4. Довгострокові кредити банків	467	689	613	3,8	5,9	5,1	– 0,8
5. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	199	282	125	1,6	2,4	1,0	– 1,4
6. Зобов'язання перед бюджетом	2582	2225	3085	21,2	19,1	25,6	+ 6,5
7. Зобов'язання з оплати праці	343	691	1216	2,8	5,9	10,1	+ 4,2
8. Зобов'язання зі страхування	97	164	327	0,8	1,4	2,7	+ 1,3

1	2	3	4	5	6	7	8
9. Заборгованість за одержаними авансами	1411	756	403	11,6	6,5	3,3	– 3,2
10. Доходи майбутніх періодів	1679	1391	1180	13,8	12,0	9,8	– 2,2
11. Інші поточні зобов'язання	44	38	60	0,4	0,3	0,5	+ 0,2
12. Валюта балансу	12177	11636	12053	100,0	100,0	100,0	x

Визначальною характеристикою фінансового стану підприємства є його платоспроможність. Остання характеризується спроможністю підприємства до вчасного розрахунку за власними зобов'язаннями, передусім – короткостроковими. Сплата зобов'язань проводиться з допомоги готівкових коштів. З урахуванням цього працівникам-аналітиками разом із діагностикою платоспроможності аналізуються індикатори ліквідності підприємств, тобто, це – здатність конвертування (обміну) оборотних активів у платіжні засоби (готівкові й безготівкові кошти) [40, с. 187].

В практичній діяльності аналітичних процедур з метою діагностики платоспроможності й ліквідності визначають індикатори, які представлено в табл. 3.5. Зазначені індикатори оцінюють за результатами звітного року, співставляють із плановими та даними минулих періодів, і цим самим вивчають динаміку їх поведінки [34, с. 201].

Таблиця 3.5

Аналіз індикаторів ліквідності ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Нормативне значення	Відхилення 2019 р. +/-	
					від 2018 р.	від граничного значення
1	2	3	4	5	6	7
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	0,79	0,78	0,68	2,0	-0,1	-1,32
2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,49	0,41	0,25	0,8	-0,16	-0,55
3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,30	0,23	0,04	0,2	-0,19	-0,16

Індикатор абсолютної ліквідності – характеризується співставленням сум готівкових та безготівкових коштів до короткострокових зобов'язань установи. Граничне значення = 0,1 – 0,2 і вище. У 2019 р. він становив 0,04 та в співставленні з 2018 р. зменшився на 0,07 п. та виходить за границю нормативного значення, що є негативним (рис. 3.2).

Індикатор швидкої ліквідності – визначається діленням суми грошових коштів плюс суми дебіторської заборгованості до короткострокових зобов'язань. Норма = 0,7 – 0,8 і вище. У 2019 р. він становив 0,25 і у співставленні з 2018 р. зменшився на 0,16 п. та виходить за границю нормативного значення, що є негативним.

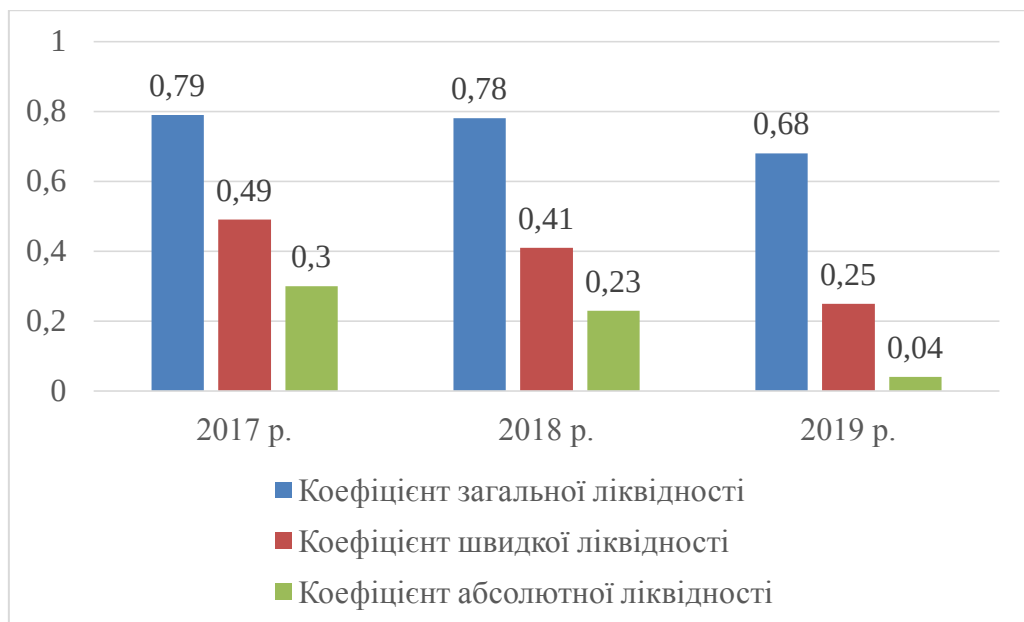

Рис. 3.2. Індикатори ліквідності ДП “Делятинський лісгосп”

Індикатор загальної ліквідності (покриття) – визначається відношенням вартості всіх обортових активів до короткострокових (поточних) зобов'язань. Норма = 2,0 й вище. У 2019 р. він становив 0,68 та в співставленні з 2018 р. зменшився на 0,1 п. і також виходить за межі нормативного значення, що є негативним.

Таким чином, у цілому отримані показники ліквідності свідчать про деяке погіршення стану платоспроможності в лісгоспі наприкінці 2019 р.

У результаті вивчення літератури, встановлено, що фінансова стабільність являється найбільш важливою характеристикою фінансового

становища підприємства. Вона пов'язана з рівнем залежності від відносин із кредиторами і інвесторами та у загальному означає співставлення власних та залучених фінансових ресурсів, а це у свою чергу створює об'єктивне бачення про фінансову стійкість підприємства. Визначено, що в світова та вітчизняна обліково-аналітична практика з метою здійснення оцінювання фінансової стійкості використовує сукупність індикаторів. Зокрема, у економічних літературних джерелах наводиться значний перелік аналітичних індикаторів, однак базовими є ті, які наведені у табл. 3.6.

Такі індикатори розраховуються за результатами звітного періоду, співставляють із плановою інформацією, із результатами попередніх періодів та із нормативними (критичними, граничними) значеннями. На основі цього розраховується ступінь фінансової стійкості підприємства, зміни у динаміці.

Таблиця 3.6

Аналіз індикаторів фінансової стійкості ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Нормативне значення	Відхилення 2019 р. до 2018 р., +/-
1	2	3	4	5	6
1. К – т автономії (фінансової незалежності)	0,44	0,46	0,42	більше 0,5	- 0,04
2. К – т фінансової залежності	0,56	0,54	0,58	менше 0,5	+ 0,04
3. К – т фінансової стійкості	0,48	0,52	0,47	більше рівне 0,7	- 0,05
4. К – т фінансового ризику (плече фінансового важеля)	1,27	1,15	1,39	менше 1	+ 0,24
5. К – т маневрування власного капіталу	- 0,17	- 0,31	- 0,43	більше 1	- 0,12
6. К – т забезпеченості оборотних активів власним капіталом	- 0,26	- 0,60	- 0,66	більше 0,5	- 0,06
7. К – т постійності активів	1,26	1,43	1,55	біля 1	+ 0,12
8. К – т співвідношення оборотних активів до необоротних	0,80	0,50	0,54	0,50	+0,04

У результаті проведених розрахунків встановлено, що коефіцієнт автономії у 2019 р. становив 0,42 і у співставленні із 2018 р. зменшився на 0,04,

що є негативним, оскільки вказує на зниження фінансової незалежності ДП “Делятинський лісгосп”. Відповідно індикатор фінансової залежності збільшився на 0,04 і у 2019 р. становив 0,58. Індикатор фінансової стійкості у 2019 р. становив 0,47 і у співставленні із 2018 р. зменшився на 0,05, що також є негативним фактом (рис. 3.3).

Індикатор фінансового ризику у 2019 р. становив 1,39 і у співставленні із 2018 р. збільшився на 0,24. Граничне значення цього індикатора має бути менше 1. Індикатор маневрування власного капіталу становить -0,43, тобто має негативне значення. Індикатор забезпеченості оборотних активів власним капіталом становить -0,66, і також має негативне значення.

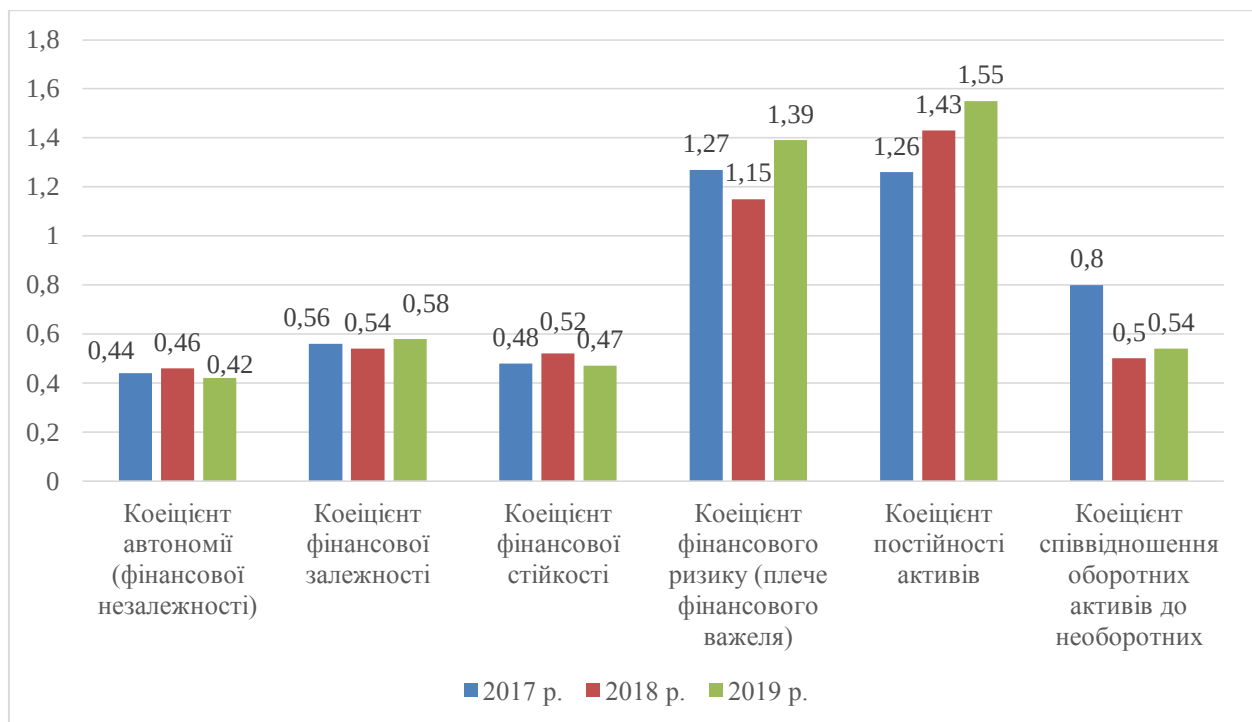

Рис. 3.3. Індикатори фінансової стійкості ДП “Делятинський лісгосп”

Визначено, що індикатор постійності активів становить 1,55 і знаходиться у межах 1. Індикатор співвідношення оборотних активів до необоротних становить 0,50 і також знаходиться у межах нормативного значення.

Отже, у цілому фінансова стійкість лісгоспу знаходиться в задовільному стані. Найбільш негативними є показники маневрування власного капіталу та забезпеченості оборотних активів власним капіталом.

3.3. Аналіз фінансових результатів у розрізі ефективності використання активів

Досліджено, що метою аналітичних процедур стосовно діагностики витрат є виявлення ймовірних можливостей зростання ефективності застосування різноманітного ресурсного забезпечення у процесі виробничих та збутових процесів.

Слід відмітити, що на сьогоднішній день підвищується значення обліково-аналітичних процедур стосовно доходів установи, що виступає основою для формування необхідної обліково-аналітичної бази з метою забезпечити належне утворення фінансових результатів об'єкта дослідження.

Виявлено, що процес формування доходів утворює підґрунтя, яке є визначальним у частині самофінансування об'єкта дослідження у випадку, коли їхній обсяг є достатнім для того, щоб покрити витрати об'єкта дослідження, виконати зобов'язання перед бюджетом й створити чистий прибуток. Також доцільно відмітити, що обсяг доходів зумовлює вплив на розроблену стратегічну політику об'єкта дослідження стосовно управлінських процесів у частині матеріальних ресурсів і витрат, персоналу об'єкта дослідження та оплати праці [41, с. 166]. Проведена діагностика структури доходів ДП “Делятинський лісгосп” представлена в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Структура доходів ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	Розмір, тис. грн.			Частка, %			Відхилення 2019 р. до 2018 р. (+,-)	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017р.	2018 р.	2019 р.	грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Чистий дохід від реалізації продукції	38546	42391	46405	99,1	99,3	99,5	+ 4014	+ 9,5
2. Інші операційні доходи - усього	25	28	3	—	—	—	— 25	—89,3
в т.ч.:								
- дохід від операційних курсових різниць	—	2	—	—	—	—	— 2	—
- дохід від списання основних засобів	25	18	—	—	—	—	— 18	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
- дохід від оприходування бджолосімей та меду	–	8	–	–	–	–	– 8	–
- дохід від отримання штрафів, пені, інших видів відшкодування збитків	–	–	3	–	–	–	+ 3	–
3. Інші доходи – усього	327	290	214	0,9	0,7	0,5	– 76	–26,2
у тому числі:								
- безоплатно отримані необоротні активи	326	289	214	0,9	–	0,5	– 75	–26,0
- відсотки на залишок за поточним рахунком підприємства	1	1	–	–	–	–	– 1	–
4. Усього доходів	38898	42709	46622	100,0	100,0	100,0	+ 3913	+ 9,2

Внаслідок проведених розрахунків визначено, що доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у лісгоспі зростають з року в рік. За останні 5 років вони збільшилися на 21221 тис. грн. або більше як в 1,8 рази і склали в звітному 2019 р. 46,4 млн. грн. Динаміка доходів ДП “Делятинський лісгосп” представлена на рис. 3.4.

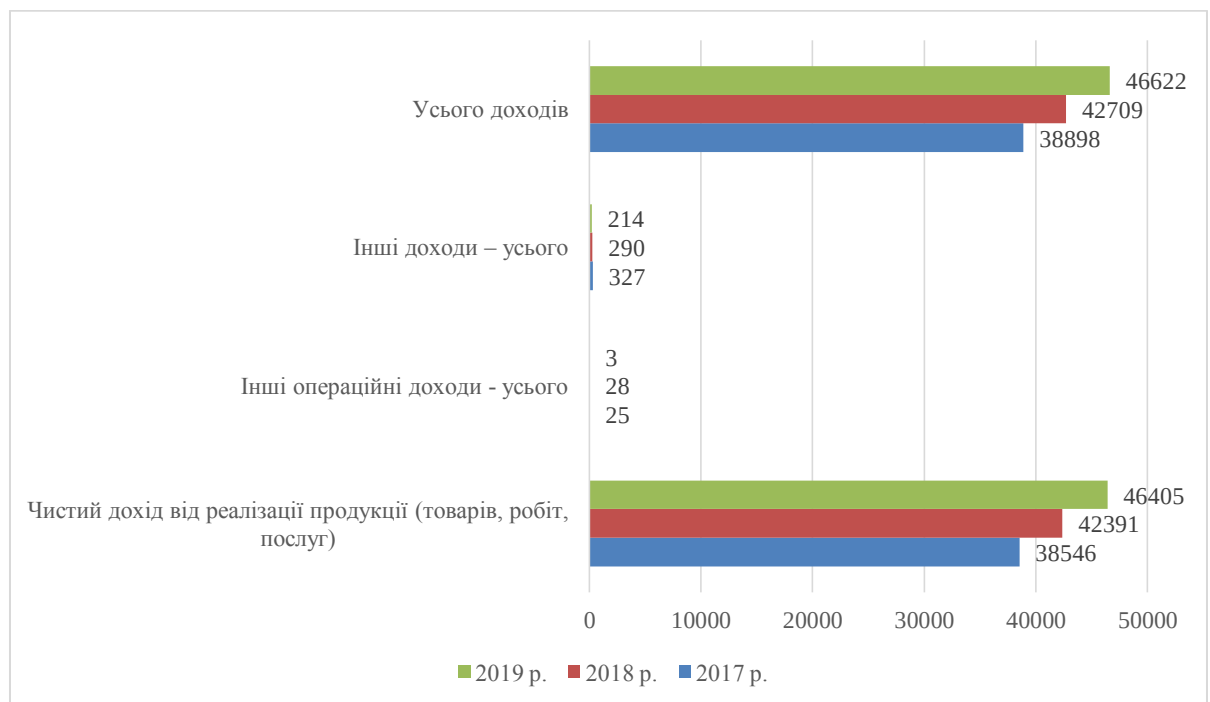

Рис. 3.4. Динаміка доходів ДП “Делятинський лісгосп”

Аналіз структури та динаміки доходів здійснюється за даними табл. 3.7. Загальні доходи лісгоспу склали у звітному 2019 році 46622 тис. грн. і збільшилися за рік на 3913 тис. грн. або на 9,2 %.

Аналітичні процедури стосовно витрат за елементами дає змогу вивчити їхній склад, питому вагу окремого елемента у загальній структурі витрат. Співставленні структури витрат у розрізі декількох періодів дає змогу виявити в динаміці, матеріало-, фондо-, енерго-, трудомісткості [42, с. 85]. Діагностика структури витрат ДП “Делятинський лісгосп” представлено в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Структура витрат ДП “Делятинський лісгосп”

Елементи витрат	Величина, тис. грн.			Частка, %			Відхилення 2019 р. до 2018 р. (+,-)	
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Матеріальні витрати	15226	17705	20385	40,9	41,8	44,3	+ 2680	+ 15,1
2. Витрати на оплату праці	15691	18255	19020	42,1	43,0	41,3	+ 765	+ 4,2
3. Відрахування на соціальні заходи	3410	3983	4116	9,2	9,4	8,9	+ 133	+ 3,3
4. Амортизація	1375	1034	1244	3,7	2,4	2,7	+ 210	+ 20,3
5. Інші витрати	1535	1434	1301	4,1	3,4	2,8	– 133	– 9,3
6. Всього витрат	37237	42411	46066	100,0	100,0	100,0	+ 3655	+ 8,6

Внаслідок проведених розрахунків визначено, що виробництво продукції (робіт, послуг) у лісгоспі є матеріало- й трудомістким. Зокрема, витрати матеріальних ресурсів становлять в 2019 р. більше ніж 44 %, у свою чергу витрати на оплату праці – 41-43 % від усіх витрат, при цьому спостерігається зростання останніх у сумі – на 765 тис. грн., але зменшення частки на – 1,7 %. Динаміка витрат ДП “Делятинський лісгосп” представлена на рис. 3.5, вказує у цілому на збільшення обсягів доходів досліджуваного підприємства, що є позитивним.

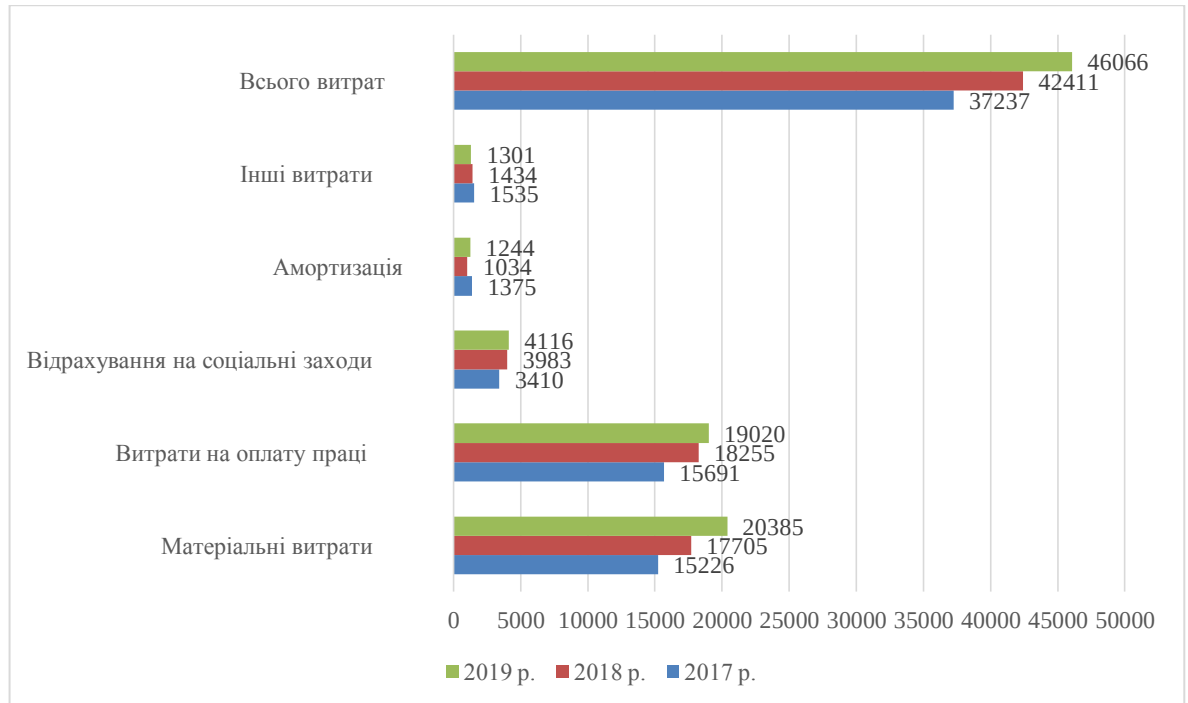

Рис. 3.5. Динаміка витрат ДП “Делятинський лісгосп”

У результаті вивчення літератури встановлено, що важливим завданням діагностики фінансових результатів об’єкта дослідження являється питання, які передбачають: вивчити обсяг, склад й динаміку чистого фінансового результату об’єкта дослідження; перевірити обґрунтованість запланового прибутку; загальне оцінювання ступеня виконання плану; визначити відхилення чистого фінансового результату за фактичним показником у співставленні із плановим та ін. [43, с. 138].

Слід відмітити, що на зміну розміру чистого фінансового результату об’єкта дослідження мають вплив 2 важливі фактори: відпускна ціна та собівартість виробництва й збуту од. продукції (табл. 3.9).

Внаслідок проведених розрахунків визначено, що прибуток від реалізації продукції у 2019 р. зменшився на 1514 тис. грн. На зміну прибутку негативно вплинуло зростання собівартості лісоматеріалів круглих, зменшення ціни пиломатеріалів хвойних та зростання собівартості послуг. Поряд із цим, зростання ціни на лісоматеріали круглі, автопослуг на вивезенні деревини, зниження собівартості пиломатеріалів зумовило збільшення розміру фінансового результату від збуту продукції ДП “Делятинський лісгосп”.

**Оцінка впливу факторів на зміну обсягу прибутку від продажу
продуктів на ДП “Делятинський лісгосп”**

Найменування продукту	Обсяг реалізації продуктів			Ціна, грн.			Собівартість, грн.		
	2017р.	2018р.	2019р.	2017р.	2018р.	2019р.	2017р.	2018р.	2019р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Лісоматеріали круглі, м ³	49455	46630	44455	742,54	856,97	954,11	576,09	751,56	882,78
2. Пиломатеріали хвойні необрізні, м ³	-	25	363	-	2035,34	2004,97	-	1938,42	1909,37
3. Автопослуги на лісозаготівлях, м ³	14868	14196	8583	119,23	164,46	177,43	103,68	149,51	162,30

Слід відмітити, що важливим також є дослідження напрямів використання прибутку у ДП “Делятинський лісгосп”, що видно з табл. 3.10.

Таблиця 3.10

Напрямки використання прибутку на ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	Величина, тис. грн.			Структура, %			Відхилення 2019 р. до 2018 р.; +/-
	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Отриманий прибуток	745	746	406	100,0	100,0	100,0	x
2. Напрями використання:							
- сплата податків	559	559	365	75,0	74,9	89,9	+ 15,0
- виплата дивідендів	—	—	—	—	—	—	—
- резервний капітал	—	—	—	—	—	—	—
- реінвестування в бізнес	—	—	—	—	—	—	—
- створення спеціальних (цільових) фондів	186	187	41	25,0	25,1	10,1	- 15,0
- інший напрям	—	—	—	—	—	—	—

Внаслідок проведених розрахунків визначено, що отриманий підприємством ДП “Делятинський лісгосп” прибуток використовується, в

основному, на сплату прибутків – майже 90 %, а решту 10 % направляється на створення цільових фондів, зокрема, фонду розвитку виробництва.

Показниками прибутковості об'єкта дослідження являється індикатор рентабельності виробництва і рентабельність продажу. Враховуючи вищенаведене, зазначені індикатори характеризують частку одержаного фінансового результату у собівартості (табл. 3.11) й в виручці проданої продукції (табл. 3.12), себто показує співвідношення прибутку до однієї гривні проданого продукту.

Таблиця 3.11

Оцінка впливу факторів на індикатор рентабельності виробництва й продажу продукції ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення, 2019 р. до 2018 р. +/-
1	2	3	4	5
1. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	38546	42391	46405	+ 4014
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	26222	29199	34727	+ 5528
3. Прибуток, тис. грн.	12324	13192	11678	– 1514
4. Рентабельність виробництва, %	47,0	45,2	33,6	– 11,6

Внаслідок проведених розрахунків визначено, що індикатор рентабельності виробництва й продажі продукції в ДП “Делятинський лісгосп” зазнав позитивного впливу від зростання обсягу реалізаційної виручки на 4014 тис. грн. Поряд із цим зростання показника собівартості продажу продукції на 5528 тис. грн. зумовило зменшення фінансового результату на 1514 тис. грн. й, відповідно, рентабельності на 11,6 %.

Доцільно зазначити, що на індикатор рентабельності продажу впливають прибуток й виручка від продажу продукту лісгоспу. Встановлено, що розмір фінансового результату від продажу продукту лісгоспу знизився на 1514 тис.

грн. чи 11,5 % і склав у звітному 2019 р. 11678 тис. грн. Показник, що характеризує виручку від збуту продукту лісгоспу становив 46405 тис. грн. і зріс на 4014 тис. грн. чи на 9,5%. Як наслідок, рентабельність продажу зменшилася з 31,1 % до 25,2 %, тобто на 5,9 % (табл. 3.12). У зарубіжній практиці рентабельність продажу називають маржею прибутку або комерційною маржею.

Таблиця 3.12

Вплив факторів на рентабельність продажу у ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р. до 2018 р.	
				+/-	%
1	2	3	4	5	6
1. Прибуток, тис. грн.	12324	13192	11678	- 1514	- 11,5
2. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	38546	42391	46405	+ 4014	+ 9,5
3. Рентабельність продажу, %	32,0	31,1	25,2	- 5,9	x

Отже, встановлено, що рентабельність продажу зменшилася на 5,9 % за рахунок зменшення суми прибутку від продажу на 11,5 %, поряд із цим зростання обсягу виручки від реалізації продукту лісгоспу на 9,5% зумовило позитивний вплив на індикатор рентабельності продажу.

З табл. 3.13 видно, що під впливом зростання ціни за 1м³ лісоматеріалів круглих рентабельність продукції збільшилася, однак значне випереджуюче підвищення собівартості заготівлі та реалізації деревини привело до зниження рентабельності.

Проведений розрахунок засвідчив, що на рентабельність продукції позитивно вплинуло збільшення ціни одиниці продукції на 99,93 грн. або 12,9 % і негативно: зростання собівартості її виробництва та реалізації на 131,22 грн. або на 17,5 %. Як наслідок, рентабельність основного виду продукції лісгоспу – лісоматеріалів круглих – зменшилася на 4,1 %.

**Оцінка впливу факторів на рентабельність окремого виду продукції
(лісоматеріали круглі від заготівлі деревини) на ДП “Делятинський
лісгосп»”**

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р. до 2018 р. +/-
1	2	3	4	5
1. Ціна продукції, грн.	733-90	845-18	954-11	+ 99-93
2. Собівартість продукції, грн.	576-09	751-56	882-78	+ 131-22
3. Рентабельність продукції, %	27,4	12,5	8,1	– 4,1

Виявлено, що індикаторами дохідності майна є індикатор рентабельності активів. У світовій практичній діяльності працівники-аналітики звертають значну увагу на дослідження й діагностику індикатора рентабельності активів, який має назву економічної рентабельності установи [34, с. 124].

Оцінка впливу факторів на індикатор рентабельності активів ДП “Делятинський лісгосп” видно із табл. 3.14.

Таблиця 3.14

**Оцінка впливу факторів на індикатор рентабельності активів
ДП “Делятинський лісгосп”**

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р. до 2018 р., +/-
1	2	3	4	5
1. Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	38546	42391	46405	+ 4014
2. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	26222	29199	34727	+ 5528
3. Середньорічна вартість запасів, тис. грн.	1282	1791	2339,5	+ 548,5
4. Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	4395	4654,5	4051,5	– 603,0
5. Середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.	11172	11906,5	11844,5	– 62,0
6. Рентабельність активів, %	110,3	110,8	98,6	– 12,2

Проведений розрахунок засвідчив, що індикатор рентабельності активів лісгоспу зазнав позитивного впливу від зростання обсягів продажу продуктів у вартісному виразі на 4014 тис. грн. чи 9,5 %, зниження середньорічної вартості оборотних активів (603,0 тис. грн.) й загальних активів ДП “Делятинський лісгосп” (62 тис. грн.). Поряд із цим зростання реалізаційної собівартості продуктів на 5528 тис. грн. чи 18,9 % привело до відносного зниження рентабельності активів. Як наслідок, індикатор рентабельності активів зменшився на 12,2 %.

Важливо також здійснити діагностику факторів, які зумовлюють зміни в індикаторі рентабельності власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп”, що представлено в табл. 3.15.

Таблиця 3.15

Оцінка впливу факторів на індикатор рентабельності власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп”

Показники	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 р. до 2018 р.	
				+/-	%
1	2	3	4	5	6
1. Прибуток чистий, тис. грн.	745	746	406	- 340	- 45,6
2. Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	5215,5	5377,5	5222	- 155,5	- 2,9
3. Рентабельність власного капіталу, %	14,28	13,87	7,77	- 6,10	x

У табл. 3.15 приведено фактори, які вплинули на зміну рентабельності власного капіталу. Як видно, зниження прибутку зменшило рентабельність на 6,5 %. А зменшення середньорічної вартості власного капіталу привело до збільшення його рентабельності на 0,46 %.

Таким чином, у результаті проведених розрахунків, встановлено, що індикатор рентабельності власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп” різко зменшилася – на 6,10 %, що відбулося на основі зменшення розміру чистого фінансового результату – на 340 тис. грн. чи 45,6 %. Зниження середньорічної вартості власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп” – на 155,5 тис. грн. чи 2,9 % зумовило незначне зростання індикатора рентабельності.

ВИСНОВКИ

У бакалаврській роботі досліджені теоретичні і практичні моменти обліку і аналізу витрат, доходів і фінансових результатів лісозаготівельних підприємств.

Перш за все досліджено суть понять витрати, доходи та фінансові результати. Тракткування буває як загальноекономічне, так і суто облікове, що і найважливіше. Витрати – зменшення економічних вигод у вигляді зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками); доходи – збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників); збиток - перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати; прибуток – сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Фінансовий результат діяльності характеризується отриманням у звітному періоду доходу – що є дуже бажаним; або збитком – що не бажано, але часто буває на практиці.

Є дуже багато видів класифікації доходів, витрат і фінансових результатів, але найголовнішим є поділ цих категорій з зв'язком до видів діяльності, а саме операційна діяльність, інвестиційна діяльність, фінансова діяльність. Відповідно до цих видів у Плані рахунків виділено спеціальні рахунки для обліку досліджуваних категорій.

Методичні засади формування, оцінки та визнання в обліку інформації про доходи, витрати й фінансові результати діяльності, а також порядок їх розкриття у фінансовій звітності визначають П(С)БО 15 “Дохід” та НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”.

Організацією бухгалтерською обліку називають сукупність систематизованих методів, способів та заходів, що забезпечують правильність його ведення. Організація обліку доходів, витрат та фінансових результатів підприємств залежить від самої організації, вмінь, знань керівника і бухгалтера,

які найбільше відповідальні за це. І система фінансового обліку доходів, витрат та фінансових результатів, і управлінського обліку доходів, витрат та фінансових результатів потребує організації, але для фінансового обліку треба враховувати вимоги законодавства, а по управлінському обліку все залежить від організаційно – правових, технологічних та інших особливостей, включаючи різні запити користувачів щодо інформації про доходи, витрати і фінансові результати.

Основною продукцією лісозаготівельного виробництва є круглі лісоматеріали – користуються підвищеним попитом на міжнародному і національному ринку. У лісозаготівельному виробництві робочі місця розкидані на території лісів, постійно переміщуються в просторі і часі. На кожному робочому місці здійснюється лише одна виробнича операція. Процес лісозаготівель відноситься до масового безперервного виробництва. Описуваний вид діяльності описується взаємозв'язком з лісгосподарським і переробними виробництвами, значним впливом природно-географічних чинників на організацію виробничого процесу і облікової роботи, розосередженістю предметів праці на території підприємства, великим значенням транспортно-переміщувальних операцій та високою трудомісткістю робіт.

Ці особливості лісозаготівельного підприємства мають вплив на організацію обліку на ДП “Делятинський лісгосп”. ДП “Делятинський лісгосп” – підприємство, що входить до складу лісопромислового комплексу України. Лісопромисловий комплекс України – це сукупність підприємств, пов'язаних з вирощуванням і переробкою (до одержання кінцевої продукції) лісової сировини.

Основний вид діяльності – операційна (лісове господарство і лісозаготівлі); фінансовою та інвестиційною діяльністю лісгосп займається в незначних обсягах. Тому саме доходи, витрати і фінансові результати переважно є від операційної діяльності – лісозаготівельних робіт.

Найважливішим документом в організації обліку на підприємстві є Положення про ведення фінансового і управлінського обліку, а також наказ про

облікову політику. Відповідно до Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, облікова політика визначається як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

В наказі по ДП “Делятинський лісгосп” № 319 від 29 грудня 2017 року “Про затвердження облікової політики підприємства” йде мова тільки про фінансовий облік, а про управлінський облік не згадується взагалі, тому пропонується видати наказ про його організацію у лісгоспі з приділенням значної уваги особливостям обліку доходів, витрат і фінансових результатів.

Синтетичний і аналітичний облік доходів, витрат та фінансових результатів ДП “Делятинський лісгосп” полягає у фіксації загальної і детальної інформації відповідно про ці об’єкти обліку за допомогою кореспонденцій рахунків бухгалтерського обліку з використанням Робочого плану рахунків.

Синтетичний облік фінансових результатів (прибутків/збитків) - здійснюється на ДП “Делятинський лісгосп” на фінансово-результативному рахунку “Фінансові результати” для якого передбачено код 79. На цьому рахунку збираються всі списані витрати (попередньо накопичені на рахунках 9- го класу по Дебету), доходи підприємства (попередньо накопичені на рахунках 7- го класу по Кредету), які групуються в аналітичному обліку за видами. І закриваються на рахунок 44 Нерозподілені прибутки (непокриті збитки).

Облік виробничих витрат ДП “Делятинський лісгосп” здійснюється на синтетичному рахунку 23 “Виробництво”, але в субрахунках розкривається специфіка діяльності, бо використовуються такі рахунки: 231 “Лісгосподарське виробництво Делятинського лісгоспу”; 232 “Витрати по вивозці деревини”; 233 “Допоміжне виробництво”; 234 “Обслуговуюче виробництво та господарство”.

Аналітичний облік на ДП “Делятинський лісгосп” ведеться за статтями витрат відповідно до об’єктів обліку за такими видами продукції, робіт і послуг: лісосіки, відведені під всі види рубок; молодняки, пройдені доглядом; послуги державі по захисту лісу від шкідників і хвороб; гідролісомеліоративні і лісоосушувальні роботи; лісовирощування (лісові культури, захисні

насадження, природне поновлення); полезахисні лісові смуги; маточні плантації і лісонасінневі ділянки (закладка і утримання); заходи по охороні лісу від пожеж; послуги по виявленню пожеж; гасіння лісових пожеж та інші.

Проте це не відображено в обліковій політиці ДП “Делятинський лісгосп”, що необхідно виправити.

Доцільно зазначити, що результативність аналітичних процедур зумовлена обсягом, своєчасністю і якістю інформації, яка була використана. Встановлено, що інформація являється впорядкованим повідомленням про кількісно й якісно оцінене становище об’єктів або явищ, масив даних й знань.

Встановлено, що значна частка інформаційного масиву, що використовується у аналітичних процедурах, представлена у вигляді показників. Тому, повнота аналітичних процедур й обґрунтованість аналітичних висновків в основному має залежність із відбором індикаторів, що в цілому створюють цілу систему. Індикатори представляють кількісну і якісну характеристику різноманітних моментів із в господарської діяльності лісгоспу чи відокремлених об’єктів та бізнес-процесів.

Аналіз статей активу балансу підприємства здійснюємо на основі Балансу. Визначено, що у загальній вартості активів –12053 тис. грн. на кінець звітного 2019 року – необоротні активи складають 7838 тис. грн. Серед оборотних активів найбільшу питому вагу мають статті, які характеризують запаси підприємства – 2560 тис. грн. чи 21,2 % у загальній структурі статей активу балансу.

Найбільшу питому вагу у структурі пасивів займає додатковий капітал – 4337 тис. грн. чи 36,0 %, що можна вважати позитивним фактом. Поряд із цим досить велика доля зобов’язань перед бюджетом – 3085 тис. грн. чи 25,6 % та зобов’язань з оплати праці – 1216 тис. грн. чи 10,1 % є небажаною для підприємства. Довгострокові зобов’язання становлять 5,1 % у загальній структурі пасивів підприємства.

У цілому отримані показники ліквідності свідчать про деяке погіршення стану платоспроможності в лісгоспі наприкінці 2019 р. Фінансова стійкість лісгоспу знаходиться в задовільному стані. Найбільш негативними є показники

маневрування власного капіталу та забезпеченості оборотних активів власним капіталом.

Загальні доходи лісгоспу склали у звітному 2019 році 46622 тис. грн. і збільшилися за рік на 3913 тис. грн. або на 9,2 %. Внаслідок проведених розрахунків визначено, що отриманий підприємством ДП “Делятинський лісгосп” прибуток використовується, в основному, на сплату прибутків – майже 90 %, а решту 10 % направляється на створення цільових фондів, зокрема, фонду розвитку виробництва.

Проведений розрахунок засвідчив, що на рентабельність продукції позитивно вплинуло збільшення ціни одиниці продукції на 99,93 грн. або 12,9 % і негативно: зростання собівартості її виробництва та реалізації на 131,22 грн. або на 17,5 %. Як наслідок, рентабельність основного виду продукції лісгоспу – лісоматеріалів круглих – зменшилася на 4,1 %.

Встановлено, що індикатор рентабельності власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп” різко зменшилася – на 6,10 %, що відбулося на основі зменшення розміру чистого фінансового результату – на 340 тис. грн. чи 45,6 %. Зниження середньорічної вартості власного капіталу ДП “Делятинський лісгосп” – на 155,5 тис. грн. чи 2,9 % зумовило незначне зростання індикатора рентабельності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бутинець Ф. Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії: Монографія. Житомир: ПП. "Рута", 2012. 324 с.
2. Шумило Ю. Уточнення теоретичної сутності категорії витрат в управлінні підприємством. Формування ринкових відносин в Україні. 2011. № 3. С. 117-119.
3. Кондраков Н. П., Іванова М. А. Бухгалтерський управлінський облік: навч. посіб. М. : ИНФРАМ, 2015. 368 с.
4. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 508 с.
5. Іфтемічук В. С., Григорьев В. А., Маниліч М. І., Шутак Г. Д. Генеза ринкової економіки (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність) : терміни, поняття, персоналії. К. : Магнолія плюс, 2004. 688 с.
6. Загорський В. С., Вовчак О. Д., Чуй Р. Фінанси : навч. посіб. К. : Знання, 2006. 247 с.
7. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 1. Редкол. : І. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : ВЦ "Академія", 2000. 864 с.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності". Сайт Верховної ради України. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
9. Мармуль Л. О. Фінансові результати діяльності підприємств та їх використання в управлінні фінанси, грошовий обіг, кредит. Економічний вісник університету. № 39. С. 144-155.
10. Податковий кодекс України від № 2755-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
11. Wikipedia. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>.
12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом

Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 29.

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 “Дохід”. Сайт Верховної ради України. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

14. Бухгалтерський фінансовий облік : підруч. для студ. спец. “Облік і аудит” вищ. навч. закл. Ф. Ф. Бутинець та ін.; за заг. ред. [із передм.]. 8-ме вид., доповн. і переробл. Житомир : Рута, 2009. 912 с.

15. Ніколаєва В. П. Класифікація доходів з операційної діяльності підприємства. Економіка АПК. 2009. № 10. С. 91-95.

16. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2006. 526 с.

17. Матейко С. В. Класифікація витрат в системі господарського обліку. Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В.Гнатюка. Тернопіль. 2011. № 4. С. 171-175.

18. Прохар Н. В., Ночовна Ю. О. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 257 с.

19. Пархоменко В. Розвиток бухгалтерського обліку: від реформування до адаптації та застосування. Бухгалтерський облік і аудит. 2009. № 89. С. 321-325.

20. Лень В. С., Гливенко В. В. Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика: 3-тє видання. навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2010. 608 с.

21. Малик Л. Особливості менеджменту лісозаготівельного виробництва. Молодь і ринок. 2010. №6 (65). С. 118-122.

22. Пушкар М. С., Щирба М. Т. Теорія і практика формування облікової політики : монографія. Тернопіль : Картбланш, 2010. 260 с

23. Щирба М. Проблеми документального оформлення облікової політики підприємства та шляхи їх вирішення. Економічний аналіз. 2010. Вип. 5. С. 380-384.

24. Партин Г. О. Управлінський облік: підруч. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 279 с.

25. Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кравченко І. Ю. Фінансовий облік : підруч. К. : Лібра, 2011. 976 с.
26. Податковий кодекс України від № 2755-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
27. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 29.
28. Пантелеєв В. П. Словник бухгалтера та аудитора. К. : ДП "Інформ.аналіт. агентство", 2009. 239 с.
29. Левицька С. Критерії ефективності документаційних процесів Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 1. С. 10-17.
30. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16. 07. 99 р. № 996XIV.
31. Положенням про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88.
32. Робота з документами в автоматизованій системі документування Док. Проф. 2.0. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2014. № 4. С. 26-28. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bmju_2014_4_9.
33. Василенко А. Первинні документи: правила складання та застосування. Все про бухгалтерський облік. 2011. № 16. С. 9-17.
34. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2009. 256 с.
35. Черниш С. С. Економічний аналіз : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2016. 312 с.
36. Шпанковська Н. Г., Король Г. О., Ковальчук К. Ф. Аналіз господарської діяльності : теорія, методика, розбір конкретних ситуацій : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 328 с.
37. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз: теорія і практика : підруч.

Львів : «Магнолія 2006», 2007. 440 с.

38. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : підруч. К. : Знання, 2008. 630 с.

39. Кірейцев Г. Г. Фінансова звітність підприємств та її аналіз : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2008. 452 с.

40. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2009. 328 с.

41. Сопко В. В., Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підруч. Київ : КНЕУ, 2008. 411 с.

42. Фаріон І. Д., Перевозова І. В. Організація обліку, контролю й аналізу : навч. посіб. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 487 с.

43. Тігова Т. М., Селіверстова Л. С., Процюк Т. Б. Аналіз фінансової звітності : навч. посіб. К. : Центр літератури, 2012. 268 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Наказ “Про затвердження облікової політики підприємства”

Додаток 1.1

ПОГОДЖЕНО

Начальник Івано-Франківського
обласного управління лісового та
мисливського господарства

Р.В. Осташук

201_

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА
МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕЛЯТИНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

вул. 16 Липня, 11, смт. Деятин, Надвірнянський р-н, Івано-Франківська
обл., 78442, тел./факс 3-34-36, e-mail ddlg@i.ua Код ЄДРПОУ 22189570

НАКАЗ

29 грудня 2017

смт. Деятин

№ 319

**Про затвердження облікової
політики підприємства**

На виконання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі - Закон 996), положень (стандартів) бухгалтерського обліку (далі - П(С)БО), Податкового кодексу України, інших нормативних актів, маючи право вибору облікової політики з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення в бухгалтерському обліку і звітності господарських операцій та порядку оцінки об'єктів обліку

НАКАЗУЮ:

1. Встановити такі принципи, методи і процедури, що будуть використовуватись підприємством для складання та подання фінансової звітності та сформувати наступну облікову політику підприємства:

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дата проведення державної реєстрації 30.06.1995 року, запис у Єдиному державному реєстрі України № 11121050001000531, ідентифікаційний код 22189570. Протягом статутного строку: юридична особа.

- 1.2. Дата реєстрації платника ПДВ 17.07.1997 року, податковий ідентифікаційний код 221895709095, № свідоцтва платника ПДВ 12653698.
- 1.3. Організаційно-правова форма за КОПФГ:
- 140 ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
- 1.4. Форма власності за КФВ 31 ДЕРЖАВНА ВЛАСНІСТЬ.
- 1.5. Місце знаходження за КОАТУУ 2624055900: вулиця 16 Липня, 11, смт Делятин, Надвірнянський район, Івано-Франківська область, 78442.
- 1.6. Наявність органу управління майном:
Державне агентство лісових ресурсів України,
Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства.
- 1.7. Види діяльності за КВЕД -2010:
- 01.29 Вирощування інших багаторічних культур;
01.70 Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг;
02.10 Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві;
02.20 Лісозаготівлі;
02.30 Збирання дикорослих не деревних продуктів;
02.40 Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві;
16.10 Лісопильне та стругальне виробництво;
41.20 Будівництво житлових і нежитлових будівель;
42.11 Будівництво доріг і автострад;
42.13 Будівництво мостів і тунелів;
43.99 Інші спеціалізовані будівельні роботи, не введені в інші угруповання.
- 1.8. Основні види операційної господарської діяльності: лісівництво, лісозаготівлі та мисливство.
- 1.9. Види фінансової діяльності: реалізація готової продукції, робіт і послуг пов'язаних з лісівництвом, лісозаготівлею та мисливством та іншою діяльністю.

II. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 2.1. Дозволяю змінити облікову політику, якщо:
зміняться вимоги Міністерства фінансів України;
зміняться статутні вимоги підприємства;
нові (запропоновані й обґрунтовані фахівцями підприємства) положення облікової політики забезпечують більш достовірне відображення господарських операцій.
- 2.2. При складанні фінансової звітності встановити межі суттєвості для виокремлення статей фінансової звітності

Форма звіту	Діапазон суттєвості статей
Баланс	до 5% підсумку балансу
Звіт про фінансові результати	до 5% суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
Звіт про рух грошових коштів	до 5% суми чистого руху грошових коштів від операційної діяльності
Звіт про зміну у власному капіталі	до 5% розміру власного капіталу підприємства

- 2.3. Для визначення основних засобів, інших оборотних матеріальних та нематеріальних активів, визначення строку їх використання, вибору нарахування амортизації в момент введення їх в експлуатацію, а також для прийняття рішення про доцільність поточних, капітальних ремонтів, списання створити постійно діючу комісію у складі:

Голова комісії – заступник директора.
Члени комісії – головний лісничий,

головний інженер,
головний бухгалтер,
начальник відділу лісокористування.

2.4. Для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій застосовувати план рахунків 1,2,3,4,5,6,7,9 класів, субрахунків другого, третього та четвертого порядку (додаток № 1 робочий план рахунків та №1-а план рахунків бухгалтерського обліку з розшифровкою).

2.5. Визнання, оцінку та облік основних засобів здійснювати відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби», одиницею обліку визначити окремий об'єкт основних засобів та інших матеріальних необоротних активів. Групування основних засобів в аналітичному обліку проводити згідно з вимогами Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 (далі - Інструкція № 291) зі змінами та доповненнями.

2.6. Під терміном «основні фонди» слід розуміти матеріальні цінності, що призначаються для використання в господарській діяльності протягом періоду, який перевищує 365 днів з дати введення в експлуатацію таких матеріальних цінностей.

2.7. Встановити вартісну межу для малоцінних необоротних матеріальних активів (з терміном корисного використання понад один рік) – 6 000 грн.

2.8. У випадку придбання одного об'єкту основних засобів, що складається з частин, які мають різний строк корисного використання (експлуатації), то кожен з цих частин визнавати в бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів.

2.9. Для класифікації основних засобів у бухгалтерському обліку по рахунках та групах застосовувати наступні дані

Бухгалтерський облік ОЗ по рахунках		та групах	
Номер субрахунку	Назва субрахунку	Номер групи	Назва групи
100	Інвестиційна нерухомість	1,3	Земельні ділянки, будинки та споруди
Згідно з п. 4 П(С)БО 32 інвестиційна нерухомість — це власні або орендовані на умовах фінансової оренди земельні ділянки, будівлі, споруди, які розташовуються на землі, утримувані з метою отримання орендних платежів, а не для виробництва та постачання товарів, надання послуг, адміністративної мети або продажу в процесі звичайної діяльності.			
Обліковується за загальними правилами (земельні ділянки — у групі 1, будівлі та споруди — у групі 3).			
101	Земельні ділянки	1	Земельні ділянки
Земельні ділянки не є об'єктом для нарахування амортизації, оскільки їх вартість з часом не змінюється (окрім випадків переоцінки). Якщо земельна ділянка отримується одночасно з об'єктом нерухомості, то слід окремо обліковувати нерухомість (групи 3) і окремо — земельну ділянку (групи 1).			
102	Капітальні витрати на поліпшення земель	2	Капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом
До таких поліпшень відносяться витрати на меліорацію, іригацію, осушення, збагачення й інші види поліпшень природних властивостей ґрунту земельної ділянки.			
103	Будинки та споруди	3	Будівлі Споруди

			Передавальні пристрої
Будівлі обліковуються, як сукупність окремих об'єктів (власне будівля, ліфтове господарство, різні системи сигналізації тощо). До споруд відносять греблі, тунелі, естакади, мости. Крім того відносять: — залізничні колії (код 120201 класу «Будівлі та споруди залізничного транспорту» Класифікатора ДК 013-97); — дороги, вулиці, автостради (код 120103 підгрупи «Будівлі промислові і спеціальні та інженерні споруди» Класифікатора ДК 013-97); — дороги для технологічного автотранспорту промислових підприємств, майданчики, тротуари і пішохідні зони, асфальтове покриття навколо будівель, яке виконує свої власні окремі функції (стоянка для службових автомобілів — лист Мініфіну від 05.12.2011 № 31-08410-07-10/30264). Асфальтове покриття в цеху є складовою частиною будівлі. В бухгалтерії вартість асфальтового покриття збільшує первісну вартість будівлі та обліковується на субрахунок 103 «Будинки та споруди» і обліковується у складі ОЗ групи 3 підгрупи «Будівлі»; — паркани, огорожі (якщо паркан зводиться без прив'язки до будь-якої нерухомості та виконує певні самостійні функції або обслуговує декілька об'єктів нерухомості, то вважатиметься самостійним об'єктом ОЗ).			
104	Машини та обладнання	4	Машини та обладнання
Орієнтиром для віднесення активу до цієї групи необхідно користуватись розд. XVI «Машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання: їх частини; звукозаписувальна і звуковідтворювальна апаратура, апаратура для запису або відтворення телевізійного зображення і звуку, їх частини та приладдя» УКТ ЗЕД, а також Класифікатор ДК 013-97. Об'єктами, які відносяться до цієї групи є: — трактори з підгрупи «Машини та устаткування» Класифікатора ДК 013-97); — міні-електростанції (двигуни, генератори, трансформатори електричні (код 310800) з підгрупи «Машини та устаткування» Класифікатора ДК 013-97); У групу 4 ОЗ включають: електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (у тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 6000 гривень. В цю групу ОЗ відносять: — PPO; — SSD-накопичувачі достатньо великого об'єму і вартістю більше 6000 грн.; — принтери, сканери; — комп'ютерні програми, які нерозривно пов'язані з ЕОМ та іншими машинами для автоматичної обробки інформації (так звані OEM-версії)).			
105	Транспортні засоби	5	Транспортні засоби
Тут обліковуються не лише автомобільний транспорт, але й інші види транспортних засобів (залізничні, водні, повітряні), а також електротранспорт. Орієнтиром для віднесення активу до цієї групи може слугувати розд. XVII «Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби і пов'язані з транспортом пристрої та обладнання» УКТ ЗЕД, а також інші державні класифікатори. У цю групу, зокрема, включаються: — мотоцикли, вантажні та легкові автомобілі, автобуси (підгрупа «Засоби транспортні,			

включаючи вантажні та легкові автомобілі» Класифікатора ДК 013-97); — будівельний вагончик (якщо він зареєстрований як транспортний засіб і при цьому виконує спеціальні робочі функції). Якщо ж такий вагончик як транспортний засіб не зареєстрований то він зараховується до групи 9.			
106	Інструменти, прилади та інвентар	6	Інструменти, прилади, інвентар, меблі
До цієї групи відносяться (за умови відповідності всім критеріям, указаним у визначенні ОЗ), зокрема: — холодильник, мікрохвильова піч, телевізор, обігрівач — слід також відносити пилососи, кондиціонери і спліт-системи — бензопили, кущорізи, косарки, сокири, віддалімири, кутомірні інструменти, висотоміри, мірні вилки та інші вартість яких більше 6000 грн			
107	Тварини	7	Тварини
У цю групу потрапляють довгострокові активи, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю: службові собаки, коні тощо.			
108	Багаторічні насадження	8	Багаторічні насадження
У цій групі обліковуються довгострокові біологічні активи, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю. Зокрема, тут обліковують озеленувальні та декоративні насадження, що потрапляють за вартісним критерієм до складу ОЗ.			
109	Інші основні засоби	9	Інші основні засоби
У цю групу зараховують ті об'єкти, які не потрапили в спеціально передбачені для них групи. А коли такої не знайшлося — їх місце в збірній групі. Окремі приклади об'єктів, які можуть бути класифіковані в цій групі: — будівельний вагончик (якщо він не зареєстрований як транспортний засіб); — призматрони (рекламні конструкції з автоматично змінюваними площинами) (код 340199 підгрупи «Інші основні фонди, ніде не класифіковані» Класифікатора ДК 013-97); — вивіски на будівлях з назвою підприємства; — витрати на придбання державного прапора, портрета Президента України та іншої державної символіки (зрозуміло, якщо їх вартість перевищує 6000 грн).			
111	Бібліотечні фонди	10	Бібліотечні фонди, збереження Національного архівного фонду України
Бібліотечний фонд — це впорядковане зібрання документів, які зберігаються в бібліотеці. Для того, щоб літературна добірка вважалася бібліотечними фондами, в структурі підприємства має бути спеціальний підрозділ, а в штат має бути введений розпорядник. Тоді книги і періодика (у тому числі й електронні) в обліку — однозначно об'єкти бібліотечного фонду підприємства. Якщо на підприємстві відсутній спеціальний підрозділ то літературна добірка не вважається бібліотечним фондом і відноситься на 39 рахунок з помісячним списанням суми у витрати. Дорогі книги (вартістю вище 6000 грн.), що не відносяться до бібліотечного фонду, сформують об'єкт групи 9 субрахунок 109.			
112	Малоцінні необоротні матеріальні активи	11	Малоцінні необоротні матеріальні активи
Для розмежування ОЗ і МНМА, підприємство встановлює вартісний критерій МНМА 6000 грн.			
113	Тимчасові (нетитульні) споруди	12	Тимчасові (нетитульні) споруди

До нетитульних тимчасових будівель, споруд, приладдя і обладнання відносяться: при-об'єктні приміщення та комори виконробів і майстрів; складські приміщення і навіси при об'єкті будівництва; душові, кубові, неканалізовані вбиральні та приміщення для обігріву робітників; настили; драбини; стрем'янки; перехідні містки; ходові дошки; огорожі при розплановуванні будівлі; пристрої з техніки безпеки; інвентарні уніфіковані засоби підмоцвання типу люльок, вишок, інвентарних майданчиків, помостів тощо; паркани й огорожі (крім спеціальних і архітектурно оформлених); запобіжні козирки, тимчасові розводки від магістральних і розвідних мереж електроенергії, води, пари, газу і повітря в межах робочої зони (території в межах до 25 м від периметра будівель або від лінійних об'єктів); витрати, пов'язані з пристосуванням будівель і споруд, що будуються та існують на будівельних майданчиках, замість будівництва згаданих вище нетитульних тимчасових будівель і споруд (п.п. 4.1.2 ДСТУ-Н Б Д.1.1-3: 2013) вартість яких перевищує 6000 грн.

114	Природні ресурси	13	Природні ресурси
-----	------------------	----	------------------

Для цілей бухгалтерського обліку не має значення, перевищує чи ні вартість природних ресурсів вартісну межу, що встановлюється підприємством для визначення МНМА, амортизації вони не підлягають.

115	Інвентарна тара	14	Інвентарна тара
-----	-----------------	----	-----------------

У бухгалтерському обліку у складі інвентарної тари обліковується тара, наділена індивідуальними ознаками (металеві контейнери, цистерни, бочки, кеги, бідони), яка призначена для багаторазового використання протягом періоду, що перевищує один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік).. Тара зі строком служби більше року обліковується виключно в цій спецгрупі тільки якщо вартість інвентарної тари вище 6000 грн

2.10. Амортизацію об'єктів основних засобів нараховувати керуючись Податковим кодексом України від 02.12.2010 ст.138.3 встановити до слідуючих груп мінімальний допустимим строком їх амортизації

Групи	Мінімально допустимі строки корисного використання, років
група 1 – земельні ділянки	–
група 2 – капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом	15
група 3 – будівлі,	20
споруди,	15
Передавальні пристрої	10
група 4 – машини та обладнання	5
з них:	

електронно-обчислювальні машини, інші машини для автоматичного оброблення інформації, пов'язані з ними засоби зчитування або друку інформації, пов'язані з ними комп'ютерні програми (крім програм, витрати на придбання яких визнаються роялті, та програм, які визнаються нематеріальним активом), інші інформаційні системи, комутатори, маршрутизатори, модулі, модеми, джерела безперебійного живлення та засоби їх підключення до телекомунікаційних мереж, телефони (в тому числі стільникові), мікрофони і рації, вартість яких перевищує 6 000 гривень	2
група 5 – транспортні засоби	5
група 6 – інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4
група 7 – тварини	6
група 9 – інші основні засоби	12
група 11 – малоцінні необоротні матеріальні активи	–
група 12 – тимчасові (нетитульні) споруди	5

2.11. Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується на строк корисного використання об'єкта основних засобів, місячна сума амортизації дорівнює річній сумі амортизації поділеної на 12 місяців. Амортизація основних засобів проводиться до нульової залишкової вартості.

2.12. Амортизацію малоцінних необоротних активів нараховувати у першому місяці їх використання у розмірі 100 відсотків.

2.13. Амортизація нараховується помісячно, по кожному об'єкту та відноситься на витратні рахунки 23,91,92,93,94 в тому місяці в якому нарахована. Нарахування амортизації починається з місяця, що настає за місяцем введення в експлуатацію об'єкта основних засобів і припиняється, починаючи з місяця, наступного за вибуттям, переведенням на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

2.14. Визнання, оцінку та облік нематеріальних активів здійснювати згідно П(С)БО 8 «Нематеріальні активи».

2.15. Амортизацію нематеріальних активів нараховувати прямолінійним методом Термін корисного використання кожного об'єкта і чинники, що впливають на нього, відображати в акті, складеному інвентаризаційною комісією.

2.16. Не проводити переоцінки основних засобів на дату балансу за справедливою вартістю.

2.17. Відображати витрати на ремонт, поліпшення (дообладнання, реконструкція, модернізацію, добудову тощо) за такими правилами:

- ремонти, що підтримують об'єкт у робочому стані та не приводять до майбутніх економічних вигід відносити до витрат звітного періоду;
- вартість поліпшень, що призводять до росту економічних вигід – збільшувати первісну вартість основного засобу.

2.18. Фінансові інвестиції відображати в обліку і звітності відповідно до П(С)БО «Фінансові інвестиції» з урахуванням вимог П(С)БО 13 «Фінансові інструменти».

2.19. Визнання, оцінку та облік дебіторської заборгованості здійснювати відповідно до П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Резерв сумнівних боїв формувати на балансу, застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості виходячи з платоспроможності окремих дебіторів суми заборгованості, яких подано до суду та суми збанкрутованих банків та контрагентів.

2.20. Суми дебіторської та кредиторської заборгованості, яка не перевищує 100,00 на протязі попередніх 12 місяців з даними контрагентами не було ніяких розрахунків списувати на дату балансу.

2.21. Запаси визнати, оцінювати та обліковувати згідно з вимогами П(С)БО 9 «Запаси» одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування.

2.22. Малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року, обліковувати на рахунку 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети» момент першого використання списувати їх з балансу з одночасною організацією їх кількості в експлуатацію за місцем експлуатації і відповідними особами протягом строку фактичного використання таких предметів.

2.23. Формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємстві проводиться відповідно до «Методичних рекомендацій формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України» затверджених Наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 14.05.2013 №124 та застосовувати коефіцієнти розподілу виробничих собівартості між сортиментами, породами, сортами, діаметрами лісопродукції (додаток 1 до «Тимчасової інструкції з електронного обліку продукції лісозаготівель, лісопиляльних підприємств на підприємствах Державного агентства лісових ресурсів України», затвердженою наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 27.06.2012 № 202.

2.25. Готову продукцію та незавершене виробництво відображати в бухгалтерському обліку за виробничою собівартістю. Калькуляцію собівартості заготовленої деревини розраховувати згідно статей витрат відображених у додатку №3 «Калькуляція собівартості заготовленої деревини» та № 4 «Калькуляція собівартості еталон».

2.26. Запаси, які не принесуть економічних вигід у майбутньому, визнати неліквідними і списувати в бухгалтерському обліку.

2.27. Оцінку вихідної сировини, матеріалів, напівфабрикатів, мінні, інших виробничих запасів і готової продукції здійснювати за середньозваженою собівартістю.

2.28. При зарахуванні на баланс спецодягу та засобів індивідуального захисту і підлягають оцінці з позиції їх очікуваних строків корисного використання та вартості. Методологія бухобліку спецодягу та засобів індивідуального захисту

Строк очікуваного корисного використання	Вартість	Вид активів, стаття балансу	Рахунок, субрахунок синтетичного обліку
не більше року	незалежно від вартості	МШП, балансу	стаття 22 «МШП»

		«Виробничі запаси»	
більше року	вартість нижча межі, визначеної обліковою політикою для МНМА	МНМА, стаття балансу «Основні засоби»	112 «МНМА»
	вартість вища межі, визначеної обліковою політикою для МНМА	основні засоби, стаття балансу «Основні засоби»	106 «Інструменти, прилади та інвентар»

2.29. Якщо очікуваний строк корисного використання спецодягу та засобів індивідуального захисту менше року, вони обліковуються у складі активів підприємства до моменту їх передачі в експлуатацію. При передачі в експлуатацію їх вартість списується на витрати з кредиту субрахунку 22 «МШП» у дебет відповідних рахунків обліку витрат (23, 91, 92, 93 рахунках) та в подальшому підлягає лише кількісному обліку. Аналітичний і кількісний облік видачі працівникам та повернення ними спецодягу і засобів індивідуального захисту має здійснюватися за допомогою особистої картки обліку спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту. Картка ведеться на кожного окремого працівника.

2.30. Працівникам можна видавати два або більше комплектів спецодягу чи інших засобів індивідуального захисту з відповідним збільшенням строків їхнього використання (носіння) залежно від умов праці та можливості обслуговування спецодягу та засобів індивідуального захисту.

2.31. До складу грошових коштів у фінансовій звітності згідно з П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» включати грошові кошти на розрахунковому рахунку та в касі, які необмежені у використанні протягом поточного періоду.

2.32. Підприємство веде касову книгу в електронній формі за допомогою комп'ютерних засобів, яка за формою і змістом відтворює зміст касової книги в паперовому вигляді, а також журнал реєстрації прибуткових і видаткових касових документів за типовою формою № КО-3а.

2.33. Ліміт каси розраховувати за середньоденним вибуттям готівки з каси за три будь-які місяці поспіль з останніх дванадцяти (додаток 5).

2.34. Кошти та інші активи, не вказані вище, відображати в обліку та звітності згідно з вимогами відповідних П(С)БО.

2.35. Для рівномірного перерозподілу витрат на оплату відпусток протягом року, згідно з п.4 та п. 13 П(С)БО 11 «Зобов'язання», п.7 П(С)БО 26 «Виплати працівникам» створювати резерв відпусток на основну і додаткову відпустку, а також додаткові відпустки працівникам з дітьми. На навчальні та соціальні відпустки резерв не створювати. Для цього використовувати субрахунок 471 «Забезпечення виплат відпусток». Розрахунок резерву здійснювати щомісячно (Інструкція № 291), а коефіцієнт резервування визначати раз на рік. Суми створених забезпечень визнаються витратами із відображенням їх за дебетом рахунків обліку витрат на оплату праці (23, 91, 92, 93, 94) з урахуванням ЄСВ, який нараховується на фонд оплати праці.

2.36. Визнання та відображення в обліку доходів здійснювати відповідно до вимог П(С)БО 15 «Дохід». Дохід визнається під час збільшення активу, що зумовлює зростання власного капіталу за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг податку на додану вартість (ПДВ). До складу інших операційних доходів включаються суми інших доходів від операційної діяльності підприємства зокрема: дохід від операційної оренди активів; дохід від операційних курсових різниць; відшкодування раніше списаних активів; відсотків, отриманих на залишки коштів на поточних рахунках в банках; дохід від реалізації

оборотних активів (крім фінансових інвестицій), необоротних активів тощо обліковуються на рахунку 71 "Інший операційний дохід".

Якщо безоплатно отриманий актив забезпечує надходження економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то доходи визнаються на систематичній основі (у сум нарахованої амортизації) протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди і обліковуються на субрахунку 745 "Дохід від безоплатно одержаних активів" та включаються до інших доходів.

2.37. Визнання та відображення в обліку витрат здійснювати відповідно до вимог П(С)БО 16 «Витрати» на підставі принципу нарахування та відповідності та Наказу №124 від 14.05.2013 «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України».

2.38. Нарахування додаткової заробітної плати (премій виробничого та не виробничого характеру, вислуга років та ін..) враховувати у тому місяці в якому нараховані.

2.39. Суми стягнень згідно Постанов про відкриття виконавчих проваджень направлені підприємству включати у витрати у момент їх сплати.

2.40. Суми сплачені за страхування майна та працюючих списувати у витрати помісячно на протязі періоду страхування (місяць, квартал, рік).

2.41. При добровільному медичному страхуванні працівників з одночасним списанням сум страхування у витрати, нараховується ПДФО та військовий збір по кожному працівникові.

2.42. Розрахунок виробничої собівартості здійснювати для кожного об'єкта обліку окремо за прямими витратами, пов'язаними з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг:

- прямі матеріальні витрати, в т.ч. збір за спеціальне використання лісових ресурсів, а також інші матеріальні витрати, які відображають вартість виконаних для підприємства робіт і послуг виробничого (розробка лісосік, розпиловка деревини та ін..) та загальногосподарського характеру;

- прямі витрати на оплату праці працівникам, які працюють на підставі трудового договору та цивільно-правового договору;

- амортизація виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг;

- інші витрати, у т.ч. витрати з придбання електричної енергії (включаючи реактивну), відрядження, послуги консалтингу та ін..

2.43. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів в бухгалтерському обліку нараховується на деревину, заготовлену в порядку рубок головного користування (дебет субрахунку 2321, кредит субрахунку 6414) та деревину, заготовлену під час проведення заходів дебет субрахунку 2322, кредит субрахунку 6414).

2.44. Нарахування рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в податковому обліку проводити згідно статті 256 ПКУ, різницю між податковим та бухгалтерським обліком обліковувати на 39 рахунку з подальшим списанням на субрахунки 2321 «Головне користування» та 2322 «Проміжне користування».

2.45 Списання паливно-мастильних матеріалів використані автомобільним транспортом проводити згідно шляхових листів, а використані для бензопил, тракторів, екскаватора проводити в кінці місяця згідно Акту на списання паливно-мастильних матеріалів з розрахунком витрат (додаток № 11).

2.46. Підприємство не веде окремо обліку постійних та змінних витрат, загальна величина загальновиробничих витрат щомісячно списується на 91 рахунок «Загальновиробничі витрати» по підрозділах і статтях витрат з подальшим закриттям 91 рахунок «виробничі витрати» по автоколоні на субрахунок 235 «Допоміжне виробництво» (автоколони) на витрати автотранспорту пропорційно заробітній платі водіїв, 91 рахунок

«Загальновиробничі витрати» по лісництвах пропорційно заготовленій деревині на субрахунки 2321 «Головне користування» та 2322 «Проміжне користування».

2.47. Розподіл частини чистого прибутку підприємства на річну дату балансу відображати: на розвиток виробництва за дебетом субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді і кредитом субрахунку 426 «Фонд спеціального призначення» та щоквартальний на належну суму прибутку відповідно до законодавства за дебетом субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді і кредитом субрахунку 671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами».

2.48. Створені ідентичні за документарною інформацією та реквізитами електронний документ та документ на папері, є оригіналом і має однакову юридичну силу.

III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

3.1. Бухгалтерський облік на підприємстві вести силами бухгалтерії, керованої головним бухгалтером, який підпорядковується безпосередньо директору.

3.2. Обов'язки головного бухгалтера визначаються посадовими інструкціями розробленими відповідно до вимог п.7 ст.8 закону 966.

3.3. Склад бухгалтерії встановлюється штатним розкладом, а обов'язки кожного працівника бухгалтерії регламентуються відповідними посадовими інструкціями.

3.4. Бухгалтерський облік вести на основі робочого Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, та господарських операцій (додаток 1) автоматизовано в програмі 1С:Підприємство 8 версія.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

4.1. Загальну відповідальність за ведення податкового обліку покласти на заступника головного бухгалтера.

4.2. Призначити відповідальними за виписку податкових накладних і ведення реєстру виписаних податкових накладних та реєстру отриманих податкових накладних, а також складання декларації по ПДВ – заступника головного бухгалтера.

4.3. Ведення та здачу податкових звітів по земельному податку, нерухомому майні, декларацію з податку на прибуток, звіт про суму податкових пільг, звіт про відрахування господарських організацій до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) призначити заступника головного бухгалтера.

4.4. Ведення та здачу податкового розрахунку із збору за спеціальне використання лісових ресурсів покласти на головного лісничого.

4.5. Ведення та здачу податкової декларації з екологічного податку покласти на інженера з техніки безпеки.

4.6. Ведення розрахунків податку з прибутку фізичних осіб покласти на бухгалтерів підрозділів, які ведуть нарахування заробітної плати.

4.7. Відповідальність за здачу звіту по формі 1-ДФ покласти на заступника головного бухгалтера.

V. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ

5.1. У відповідності до п.3 ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 966-ХІУ від 16.07.1999 відповідальність покласти на директора Попович М.В.

5.2. У відповідності до п.7 ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 966-XIV від 16.07.1999 відповідальність покласти на головного бухгалтера Мироняк Г.Р.

5.3. Відповідальність за використанням паливно-мастильних матеріалів та правильність списання запасних частин покласти на головного інженера.

5.4. Відповідальність за економне використання лісопродукції на власні потреби покласти на начальника відділу лісоексплуатації.

5.5. Відповідальність за правильність застосування розцінок за виконані роботи, правомірність нарахування прогресівки, премій, доплат та інших заохочувальних виплат покласти на провідного інженера по праці і зарплаті.

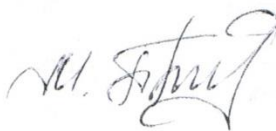
5.6. Відповідальність за правильність формування відпускних цін покласти на головного економіста.

2. Керівникам всіх структурних підрозділів забезпечити обов'язкове виконання вимог цього наказу, а також розпоряджень головного бухгалтера, які здійснюються в межах його повноважень стосовно ведення бухгалтерського обліку на підприємстві.

3. Ознайомити з цим наказом керівників усіх структурних підрозділів підприємства.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор

М.В. Попович

Мироняк Г.Р.

Додаток Б

журнали з доходами і витратами

[illegible]

Сальдо на кінець 1

су 33 "Тисяч конти" з кредитом п'ятихвір

Сәткәл һәм
Сәткәл һәм

VII. АНАЛІТИЧНІ ДАНІ ДО РАХУНКІВ 30, 31, 33

N пор.	Найменування рахунку (субрахунку)	Надійшло за місяць від				Усього надій- шло за місяць	Усього з початку року	Витрачено оперативну
		оперативної діяльності	інвести- ційної діяль- ності	фінан- сової діяль- ності	нереалі- зованих курсів різниці			
1	301 "Каса в національній валюті"							
2	302 "Каса в іноземній валюті"							
3								
4	Усього за рахунком 30 "Каса" (сума рядків 1 - 3)							
5	311 "Поточні рахунки в національній валюті"							
6	312 "Поточні рахунки в іноземній валюті"							
7	313 "Інші рахунки в банку в національній валюті"							
8	314 "Інші рахунки в банку в іноземній валюті"							
9								
10	Усього за рахунком 31 "Рахунки в банках" (сума рядків 5 - 9)							
11	333 "Грошові кошти в дорозі в національній валюті"							
12	334 "Грошові кошти в дорозі в іноземній валюті"							
13								
14	Усього (сума рядків 11 - 13)							

ЖУРНАЛ ЗАКІНЧЕНО "___" _____ 20__ р.

У Головній книзі суми оборотів відображено "___" _____ 20__ р.

Виконавець

(підпис)

Головний

бухгалтер

(підпис)

18	Усього										
19	Відмітки										
II. 3 кредиту рахунків 17, 52, 53, 54, 55, 61, 64, 67, 69 в дебет рахунків											
N пор.	Дебет рахунків	Кредит рахунків									у
		N 17	N 52	N 53	N 54	N 55	N 61	N 64	N 67	N 69	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	15 "Капітальні інвестиції"	x	x		x	x	x		x	x	
2	17 "Відстрочені податкові активи"	x	x	x		x	x		x	x	
3	20 "Виробничі запаси"	x	x	x	x	x	x		x	x	
4	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	x	x	x	x	x	x		x	x	
5	23 "Виробництво"	x	x	x	x	x	x		x	x	
6	30 "Каса"	x		x	x		x	x	x		
7	31 "Рахунки в банках"	x		x	x		x		x		
8	44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"	x	x	x	x	x	x	x		x	
9	50 "Довгострокові позики"	x		x	x			x	x	x	
10	54 "Відстрочені податкові зобов'язання"		x	x	x	x	x		x	x	
11	64 "Розрахунки за податками й платежами"		x	x			x		x		
12	84 "Інші операційні витрати"	x	x	x	x	x	x		x	x	
13	85 "Інші затрати"		x	x		x	x		x	x	
14	91 "Загальновиробничі витрати"	x	x	x	x	x	x		x	x	
15	92 "Адміністративні витрати"	x	x	x	x	x	x		x	x	
16	93 "Витрати на збут"	x	x	x	x	x	x		x	x	
17	94 "Інші витрати операційної діяльності"	x	x	x	x	x	x		x	x	
18	10, 11, 12, 16, 24, 28, 35, 37, 39, 40, 41, 42, 45, 47, 48, 51, 52, 53, 54, 55, 60, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 74, 82, 95, 98, 99										
19	Усього										
20	Відмітки										

ЖУРНАЛ ЗАКІНЧЕНО " " 20__ р.

Виконавець _____
(підпис)У Головній книзі суми оборотів відображено
" " 20__ р.Головний бухгалтер _____
(підпис)

ВІДОМІСТЬ 3.3 аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками
(до рахунку 63)

3а _____ 20__ р.

[illegible]

" " _____ 20__ p.

Додаток 1.18.16

ДП «Делятинський лісгосп»

ЖУРНАЛ 6

за кредитом рахунків 70 "Доходи від реалізації", 71 "Інший операційний дохід", 72 "Дохід від участі в капіталі", 73 "Інші фінансові доходи", 74 "Інші доходи", 75 "Надзвичайні доходи", 76 "Страхові платежі", 79 "Фінансові результати"

за 20 р.

N пор.	Дебет рахунків	Кредит рахунків				
		N 70	N 71	N 72	N 73	N 74
1	2	3	4	5	6	7
1	16 "Довгострокова дебіторська заборгованість"			x		
2	30 "Каса"			x		
3	31 "Рахунки в банках"			x		
4	35 "Поточні фінансові інвестиції"	x	x	x		
5	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"			x	x	x
6	37 "Розрахунки з різними дебіторами"			x		
7	66 "Розрахунки з оплати праці"			x	x	x
8	68 "Розрахунки за іншими операціями"			x		
9	69 "Доходи майбутніх періодів"		x	x	x	
10	70 "Доходи від реалізації"	x	x	x	x	x
11	71 "Інший операційний дохід"	x	x	x	x	x
12	73 "Інші фінансові доходи"	x	x	x	x	x
13	74 "Інші доходи"	x	x	x	x	x
14	10, 11, 12, 14, 15, 19, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 33, 34, 42, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 72, 75, 76, 97					
15	Усього					
16	Відмітки					

II. Аналітичні дані про доходи

N пор.	Стаття доходів	за поточний місяць
		3
1	2	
1	Усього інших операційних доходів	
	з них:	
1.1	операційна оренда активів	
1.2	операційна курсова різниця	
1.3	реалізація інших оборотних активів	
1.4	штрафи, пені, неустойки	
1.5	доходи від експлуатації об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	
2	Усього доходів від участі в капіталі за фінансовими інвестиціями	
	з них:	
2.1	в асоційовані підприємства	
2.2	в дочірні підприємства	
2.3	в спільні підприємства	
3	Усього інших фінансових доходів	
	з них:	
3.1	дивіденди	

Додаток В

Витяг з Головної книги по рахунку 79

PAXYHOK

номер і назва рахунку	сума
101	1000
102	2000
103	3000
104	4000
105	5000
106	6000
107	7000
108	8000
109	9000
110	10000
111	11000
112	12000
113	13000
114	14000
115	15000
116	16000
117	17000
118	18000
119	19000
120	20000
121	21000
122	22000
123	23000
124	24000
125	25000
126	26000
127	27000
128	28000
129	29000
130	30000
131	31000
132	32000
133	33000
134	34000
135	35000
136	36000
137	37000
138	38000
139	39000
140	40000
141	41000
142	42000
143	43000
144	44000
145	45000
146	46000
147	47000
148	48000
149	49000
150	50000
151	51000
152	52000
153	53000
154	54000
155	55000
156	56000
157	57000
158	58000
159	59000
160	60000
161	61000
162	62000
163	63000
164	64000
165	65000
166	66000
167	67000
168	68000
169	69000
170	70000
171	71000
172	72000
173	73000
174	74000
175	75000
176	76000
177	77000
178	78000
179	79000
180	80000
181	81000
182	82000
183	83000
184	84000
185	85000
186	86000
187	87000
188	88000
189	89000
190	90000
191	91000
192	92000
193	93000
194	94000
195	95000
196	96000
197	97000
198	98000
199	99000
200	100000

[illegible]

Горизонтальне продовження

התאחדות המורים והמורות
למחלקת המורים והמורות

[illegible]

Додаток Д
Фінансова звітність

Додаток 1/01

Дата (рік, місяць, число) 2019 1 1

Підприємство Державне підприємство "Делятинський лісгосп" за ЄДРПОУ _____

(найменування)

КОДИ		
2019	1	1

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма №2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42391	38546
Чисті зароблені страхові премії	2010		0
премії підписані, валова сума	2011		0
премії, передані у перестрахування	2012		0
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(29199)	(26222)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0
Валовий:			
прибуток	2090	13192	12324
збиток	2095	()	()
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0
Інші операційні доходи	2120	28	25
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0
Адміністративні витрати	2130	(8380)	(5908)
Витрати на збут	2150	(606)	(508)
Інші операційні витрати	2180	(3614)	(5351)
в тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	620	582
збиток	2195	()	()
Доход від участі в капіталі	2200		0
Інші фінансові доходи	2220		0
Інші доходи	2240	290	327
в тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2241		0
Фінансові витрати	2250	()	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	(0)
Інші витрати	2270	()	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	910	909
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-164	-164
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	746	745
збиток	2355	()	()

резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	
резервах незароблених премій	1183	0	
інших страхових резервах	1184	0	
Інші оборотні активи	1190	250	210
Усього за розділом II	1195	5421	3888
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	
Баланс	1300	12177	11636

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	707	707
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	
Капітал у дооцінках	1405	0	
Додатковий капітал	1410	4648	4693
Емісійний дохід	1411	0	
Накопичені курсові різниці	1412	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	0	
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Вилучений капітал	1430	(0)	()
Інші резерви	1435	0	
Усього за розділом I	1495	5355	5400
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	
Пенсійні зобов'язання	1505	0	
Довгострокові кредити банків	1510	0	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	
Довгострокові забезпечення	1520	467	689
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	467	689
Цільове фінансування	1525	0	
Благодійна допомога	1526	0	
Страхові резерви	1530	0	
у тому числі:	1531	0	
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	
резерв незароблених премій	1533	0	
інші страхові резерви	1534	0	
Інвестиційні контракти	1535	0	
Призовий фонд	1540	0	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	
Усього за розділом II	1595	467	689
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Векселі видані	1605	0	
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	0	
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	199	282
розрахунками з бюджетом	1620	2582	2225
у тому числі з податку на прибуток	1621	64	29
розрахунками зі страхування	1625	97	164
розрахунками з оплати праці	1630	343	691
за одержаними авансами	1635	1411	756
за розрахунками з учасниками	1640	0	
із внутрішніх розрахунків	1645	0	
за страховою діяльністю	1650	0	
Поточні забезпечення	1660	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	1679	1391
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	44	38
Усього за розділом III	1695	6355	5547
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	
Баланс	1900	12177	11636

Керівник

Попович Михайло Васильович

Головний бухгалтер

Мироняк Галина Романівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток 1.10Держлісагентства України
№ 07-12/1497-13 від 03.04.13 р.Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
2019	12 31
22189570	

Підприємство

ДП "Делятинський лісгосп

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46405	42 391
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	34 727	29 199
Валовий:			
прибуток	2090	11 678	13 192
збиток	2095	(-)	(-)
Інші операційні доходи	2120	3	28
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	8 297	8 380
Витрати на збут	2150	466	606
Інші операційні витрати	2180	2 637	3 614
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	281	620
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	214	290
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	495	910
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	89	164
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	406	746
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	406	746

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	20385	17 705
Витрати на оплату праці	2505	19020	18 255
Відрахування на соціальні заходи	2510	4116	3 983
Амортизація	2515	1244	1 034
Інші операційні витрати	2520	1301	1 434
Разом	2550	46 066	42 411

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Попович Михайло Васильович